AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
PREZİDENTİ YANINDA
DÖVLƏT İDARƏÇİLİK AKADEMİYASI

Aynur Fərmanova

İNGİLİSCƏ - AZƏRBAYCANCA BEYNƏLXALQ SƏNƏDLƏRDƏ İSTİFADƏ OLUNAN İXTİSARLAR

***

693

ENGLİSH - AZERBAİJAN ABBREVIATIONS USED IN INTERNATIONAL DOCUMENTS

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
İşlər İdarəsi
PREZİDENT KİTABXANASI

Bakı – Mütərcim – 2007

Lüğət Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Elmi-metodik Şurasının 03 may 2007-ci il tarixli iclasının (pr. № 4/44) qərarı ilə çapa tövsiyə edilmişdir.

Elmi redaktor: **Əlimirzamin Əskərov,**
Azərbaycan Respublikası XİN-in "İnsan hüquqları, demokratikləşmə və humanitar problemlər" idarəsinin rəisi, hüquq elmləri namizədi

Rəyçilər: **Şahin Xəlilli,**
filologiya elmləri doktoru

Marat Kəngərlinski
Azərbaycan Respublikası XİN-in şöbə müdiri, hüquq elmləri namizədi

Aynur Fərmanova. İngiliscə-Azərbaycanca beynəlxalq sənədlərdə istifadə olunan ixtisarlar. – Bakı: Mütərcim 2007. – 100 səh.

Lüğətdə beynəlxalq təşkilatlara aid olan kitablarda və sənədlərdə ən çox istifadə edilən ixtisarlar toplanmışdır. Belə ki, lüğətdə beynəlxalq qurumların, idarə və təşkilatların qısaldılmış adları açıqlanmış, azərbaycanca tərcüməsi və müvafiq ixtisarı verilmişdir.

Lüğət geniş oxucu auditoriyası, o cümlədən beynəlxalq münasibətlər və xarici siyasət sahəsində çalışan mütəxəssislər, diplomatlar, politoloqlar, eyni zamanda. müəllim və tələbələr üçün nəzərdə tutulmuşdur.

$F\frac{4306010000}{026}74-07$

© Mütərcim, 2007
© A.Fərmanova, 2007

ÖN SÖZ

Müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycan Respublikası beynəlxalq aləmdə öz nüfuzunu artırır və dünya ölkələri arasında özünəməxsus yer tutmaq istiqamətində inamla irəliləyir. İldən-ilə dövlətimiz siyasi və diplomatiya sahəsində yeni nailiyyətlər əldə edir.

Beynəlxalq mövqeləri möhkəmlənən Azərbaycanın xarici ölkələrdə yeni diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları açılır, habelə ölkəmizdə akkreditə edilən diplomatik korpusun və beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin sayı daimi artır. Son illər Azərbaycan bir çox beynəlxalq müqavilələrə qoşulmuş, beynəlxalq normaları milli qanunvericilikdə tətbiq etmək sayəsində mühüm addımlar atmışdır.

Müasir dövrdə Azərbaycanın xarici siyasəti və beynəlxalq əlaqələrində Xarici İşlər Nazirliyi ilə yanaşı, digər nazirliklər, komitələr, şirkətlər və idarələr də iştirak edir. Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının demək olar ki, hamısı xarici aləmlə, ayrı - ayrı dövlətlərin müvafiq idarələri, beynəlxalq və regional qurumlarla, hökumətlərarası və qeyri - hökumət təşkilatları ilə əlaqələr qururlar.

Bununla yanaşı respublikamızın ali məktəblərində tələbələr hüquq, beynəlxalq hüquq, beynəlxalq münasibətlər, politalogiya və s. ixtisaslara yiyələnirlər. Bu səbəbdən siyasət, hüquq və diplomatiya sahəsinə dair olan terminlərin öyrənilməsi çox vacib və zəruridir.

Bu baxımdan beynəlxalq sənədlərdə istifadə olunan və tez-tez dövri mətbuatda, kütləvi informasiya vasitələrində adları çəkilən ixtisarlar xüsusi maraq kəsb edir. Dövri mətbuat, kütləvi informasiya vasitələri həyatın güzgüsü olmaqla bərabər, dildə gedən prosesləri də birincilər sırasında özündə əks etdirir. Bu mənada gündəlik həyatımızda tez-tez rastlaşdığımız və çox vaxt müəyyən qənaət üçün istifa-

də edilən ixtisarlar da ilk dəfə bu yolla həyata vəsiqə alır və sonralar vətəndaşlıq hüququ qazanaraq, leksikonumuza və lüğətə daxil olur.

Hesab edirik ki, belə formatda və yığcam halda lüğətin tərtib edilməsi bu sahədə olan boşluğun aradan qaldırılması istiqamətində atılan ilk addımdır. İngiliscə-azərbaycanca ilk dəfə tərtib edilən bu lüğətin spesifik cəhəti ondan ibarətdir ki, beynəlxalq təşkilatlara aid olan kitablarda və sənədlərdə ən çox istifadə edilən ixtisarlar müxtəlif mənbələrdən toplanmışdır. Bu da tərtib edilən lüğətin məzmun və məna keyfiyyətini artırmışdır. Belə ki, lüğətdə beynəlxalq qurumların, idarə və təşkilatların qısaldılmış adlarının açıqlanması və azərbaycanca tərcüməsinin verilməsi onlardan istifadəni asanlaşdıracaqdır.

Güman edirik ki, lüğət geniş oxucu auditoriyası, o cümlədən beynəlxalq münasibətlər və xarici siyasət sahəsində çalışan mütəxəssislər, diplomatlar, politoloqlar, eyni zamanda, müəllim və tələbələr üçün faydalı olacaqdır.

Lüğətlə əlaqədar öz rəyini, məsləhətlərini bildirən bütün oxuculara əvvəlcədən öz minnətdarlığımızı bildiririk.

Aynur Fərmanova

İngilis əlifbası

Aa	**Nn**
Bb	**Oo**
Cc	**Pp**
Dd	**Qq**
Ee	**Rr**
Ff	**Ss**
Gg	**Tt**
Hh	**Uu**
Ii	**Vv**
Jj	**Ww**
Kk	**Xx**
Ll	**YY**
Mm	**Zz**

***

ACE Mobile Force (AMF) - NATO-nun Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin Strateji Komandanlığının Mobil Qüvvələri (NATO-nun Avropada BSQSK MQ)

ACE Mobile Force (LAND) (AMF (L)) - NATO-nun Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin Strateji Komandanlığının Mobil Quru Qüvvələri (NATO-nun Avropada BSQSK MQQ)

ACE Rapid Reaction Corps (ARRC) - NATO-nun Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin Strateji Komandanlığının Çevik Korpus Qüvvələri (NATO - nun Avropada BSQSK ÇKQ)

Ad Hoc Working Group (AHWG) - Xüsusi Missiyanın Yerinə Yetirilməsi üçün Müvəqqəti Yaradılmış İşçi Qrupu (XMYYMYİQ)

Administrative Committee on Coordination (ACC) – Koordinasiya üzrə İnzibati Komitə (BMT - də KİK)

Advanced Research Workshop NATO Science Programme (ARW) - Perespektivli Tədqiqatların Seminarı (PTS) (NATO - nun Elmi Proqramı)

Advanced Study Institute NATO Science Programme (ASI) - Xüsusi Tədqiqatlar İnstitutu (XTİ) (NATO - nun Elmi Proqramı)

Advisory Group for Aerospace Research and Development (reorganized under the NATO Research and Technology Organization (RTO) as the Research and Technology Agency) (AGARD) - Aerokosmik Tədqiqatlar və İnkişaf Naminə Məsləhətçi Qrup (NATO - nun tədqiqatlar və texnologiyalar təşkilati çərçivəsində təsis edilmişdir)(NATO - nun TTT- (ATİMQ)

Advisory Panels on Environmental and Earth Science and Technology (EST) - Ekologiya,Torpaq Elmi və Texnologiyalar üzrə Məşvərətçi Komissiya (ETETMK)

Advisory Panels on Life Science and Technology (LST) - Həyat Elmi və Texnologiya üzrə Məşvərətçi Komissiya (HETMK)

Advisory Panels on Physical and Engineering Sciences and Technology (PST) - Mühəndislik-Fizika Elmləri və Texnologiyalar üzrə Məşvərətçi Komissiya(MFETMK)

Advisory Panels on Security - Related Civil Science and Technology (SST) - Təhlükəsizliklə əlaqədar Vətəndaşliq elmi və Texnikası üzrə Məşvərətçi Komissiyalar (TVTMK)

African Development Bank (ADB) - Afrika İnkişaf Bankı (AİB)

African, Caribbean and Pacific Countries,European Union/ Lome Convention ACP) - Afrika,Karib, Sakit okean regionu dövlətləri (Avropa İttifaqı,Lomey Komissiyası)

Afro-Asian Peoples Solidarity Organization (AAPSO) - Afrika - Asiya - Xalqlarının Həmrəylik Təşkilatı (AAXHT)

Agency for International Development US Government Agency) (AID) - Beynəlxalq İnkişaf üzrə Agentlik (ABŞ - ın hökumət agentliyi)

Air Command and Control System (ACCS) - Vahid Hava Komandanlığı və Nəzarət Sistemi (HKNS)

Air Defence Representatives (ADREPS) - Havadan Müdafiə Xidməti Nümayəndələri (HMXN)

Air - Launched Cruise Missile (ALMC) - Hava Bazalı Qanadlı Raketlər HBQR)

Air/Ground Surveillance (AGS) - Hava/Yer müşahidıləri (HM)

Airborne Early Warning (AEW) - Havada Uzaq Radiolokasiya Avadanlığı (HURA)

Airborne Warning and Control System (AWACS) - Havada Uzaq Radiolokasiya və Nəzarət Sistemi (HURNS

Alliance Committee (AC) - NATO Alyansının Komitəsi(AK)

Alliance Standardization Requirements (ASR) - Alyansın Standartlaşdırma Tələbləri (AST)

Allied Administrative Publication (AAP) - Birləşmiş İnzibati Nəşriyyat Evi (BİNE)
Allied Air Forces Central Europe (AIRCENT) - NATO-nun Mərkəzi Avropada Birləşmiş Hərbi-Hava Qüvvələrinin Ali Komandanlığı (NATO - nun MA BHHQ AK)
Allied Air Forces Northwestern Europe (AIRNORTHWEST) - NATO-nun Şimal-Qərbi Avropada Birləşmiş Hava Qüvvələrinin Ali Komandanlığı (NATO - nun ŞQA BHQ AK)
Allied Command Atlantic (ACLANT) - NATO - nun Atlantikada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin Stateji Komandanlığı (NATO-nun Atlantikada BSQ SK)
Allied Command Channel (ACCHAN) - NATO - nun La-Manş boğazı zonasında Birləşmiş Silahlı Qüvvələrin Komandanlığı (NATO - nun LM BSQK)
Allied Command Europe (ACE) - NATO - nun Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin Strateji Komandanlığı (NATO - nun Avropada BSQ SK)
Allied Commander-in - Chief Channel (position dissolved 1994) (CINCHAN) - La-Manşda Birləşmiş Ali Komandanlıq (1994-də ləğv edilib)
Allied Forces Baltic Approaches (BALTAP) - NATO - nun Baltik ətrafında Silahlı Qüvvələrinin Birləşmiş Komandanlığı (NATO - nun Baltik ətrafında SQBK)
Allied Forces Central Europe (AFCENT)- NATO - nun Mərkəzi Avropada Birləşmiş Qüvvələri (NATO - nun Mərkəzi Avropada SQBK)
Allied Forces Northern Europe (AFNORTH) - NATO - nun Şimali Avropada Birləşmiş Qüvvələri (NATO - nun Şimali Avropada SQBK)
Allied Forces Northwestern Europe (AFNORTHWEST)- NATO - nun Şimal-Qərbi Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin Ali Komandanlığı (NATO - nun ŞQA BSQ AK)

Allied Forces Southern Europe (AFSOUTH) - NATO - nun Cənubi Avropada Birləşmiş Qüvvələri (NATO - nun CA BSQ AK)
Allied Joint Publication (AJP) - Birləşmiş Nəşriyyat (standartlaşdırma üzrə BN)
Allied Land Forces Central Europe (LANDCENT)- NATO - nun Mərkəzi Avropada Quru Qüvvələrinin Birləşmiş Komandanlığı (NATO - nun MA QQBK)
Allied Land Forces South Central Europe (LANDSOUTHCENT) - NATO - nun Mərkəzi Avropanın Cənu-bunda Quru Qüvvələri Birləşmiş Komandanlığı (NATO - nun MAC QQBK)
Allied Land Forces Southern Europe (LANDSOUTH) - NATO - nun Cənubi Avropada Quru Qüvvələri Birləşmiş Komandanlığı (NATO - nun CA QQBK)
Allied Land Forces Southern Eastern Europe LANDSOUTHEAST) - NATO - nun Cənub Şərqi Avropada Quru Qüvvələri Birləşmiş Komandanlığı (NATO - nun CŞA QQBK)
Allied Logistic Publication (ALP) - Texniki Təminat üzrə İttifaq Nəşriyyatı (TTİN)
Allied Naval Forces North Western Europe (NAVNORTHWEST) - NATO - nun Şimal-Qərbi Avropada Hərbi-Dəniz Qüvvələrinin Birləşmiş Komandanlığı (NATO - nun SQA HDQBK)
Allied Naval Forces Southern Europe (NAVSOUTH) - NATO - nun Cənubi Avropada Hərbi-Dəniz Qüvvələri Birləşmiş Komandanlığı (NATO - nun CA HDQBK)
Allied Publication (AP) - Birləşmiş Nəşriyyat (standartlaşdırma üzrə) (BN)
Allied Quality Assurance Publication (AQAP) - Keyfiyyət Təminatı üzrə İttifaq Nəşri (KTİN)
Anti-Ballistic Missile (Treaty 1972) (ABM) - Raketəleyhinə Müdafiə üzrə Müqavilə (1972)

Anti-Satellite System (ASAT) - Peykəleyhinə Sistem(PS)
Anti-Submarine Warfare (ASW) - Sualtı Qayıqlardan Müdafiə (SQM)
Area of Responsibility (AOR) - Cavabdehlik Zonası (CZ)
ASEAN Regional Forum (ARF) - ASEAN-ın Regional Forumu(ARF)
Asia-Europe Meeting (ASEM) - Asiya -Avropa Görüşü (AAG)
Asian Development Bank (ADB) - Asiya İnkişaf Bankı (AİB)
Assistant Secretary General (ASG) - Baş Katibin Köməkçisi (BKK)
Association of South - East Asian Nations (ASEAN) - Cənub-Şərqi Asiya Dövlətləri Assosiasiyası (ASEAN) (CŞADA)
Atlantic Association of Young Political Leaders (AAYPL) - Gənc Siyasi Liderlərin Atlantika Assosiasiyası (GSLAA)
Atlantic Education Committee (AEC) - Atlantika Təhsil Komitəsi (ATK)
Atlantic Policy Advisory Group (APAQ) - Atlantika Siyasi Məsələləri üzrə Məsləhətverici Qrup (ASMMQ)
Atlantic Treaty Association (ATA) - Atlantika Müqaviləsi Assosiasiyası(AMA)
Automated Command and Control Information System (ACCIS) - Avtomatlaşdırılmış Komandanlıq və Nəzarət Məlumat Sistemi (AKNMS)
Automated Data Processing (ADP) - Məlumatların Avtomatlaşdırılmış Araşdırılması (VAA)
Ballistic Missile Early Warning System (BMEWS) - Ballistik Raketlərdən Xəbərdarlıq Sistemi (BRXS)
Bank of International Settlements (BIS) - Beynəlxalq Hesabatlar Bankı (BHB)
Banque Centrale des Etats de L'Afrique de L'ouest (BCEAO) - Qərbi Afrika Dövlətlərinin Mərkəzi Bankı (QADMB)
Battlefield Information Collections and Exploitation System (BICES) - Müharibə Zonalarından Məlumatların Toplanması və İstismarı Sistemi(MZMTİS)

Benelux Economic Union (BENELUX) - Beniluks İqtisadi İttifaqı (BİI) Belçika,Niderland və Lyuksemburqun Gömrük İttifaqı
Biological and Toxin Weapons Convention (BTWC) - Bioloji və Toksiki Silahlar Haqqında Konvensiya (BTSK)
Board of Directors (BOD) - Direktorlar Şurası (DŞ)
British Broadcasting Corporation (BBC) - Britaniya Teleradio Korparasiyası (BTK)
Broadband Integrated Services Digital Network (B-ISDN) - Modullaşdırılmış Ötürücülü İnteqrasiyalı Şifrəli Şəbəkə (MÖİŞŞ)
Cable News Network (CNN) - SNN
Canada-United - States (CANUS) - Kanada-ABŞ (KABŞ)
Canada-US Regional Planning Group (CUSRPG) - Kanada-ABŞ Regional Planlaşdırma Qrupu (RPQ)
Capability Coordination Cell (CCC) - Güc və Vasitələrin Koordinasiya Şəbəkəsi (CVKM)
Capability Package (CP) - Güc və Vəsaitlər Paketi (GVP)
Caribbean Community (CARICOM) - Karib İttifaqı (KARİKOM)
Caribbean Group for Cooperation in Economic Development (CGCED) - İqtisadi İnkişafda Əməkdaşlıq üzrə Karib Qrupu (İİƏKQ)
Central American Bank of Economic Integration (CABEI) - Mərkəzi Amerika İqtisadi İnteqrasiya Bankı (MAİİB)
Central American Common Market (CACM) - Mərkəzi Amerika Ümumi Bazarı (MAÜB)
Central American Defence Council (CONDECA) - Mərkəzi Amerika Müdafiə Şurası (MAMŞ)
Central and Eastern Europe (CEE) - Mərkəzi və Şərqi Avropa (MŞA)
Central Army Group, Central Europe (CENTAG) - Mərkəzi Avropada Mərkəzi Ordu Qrupu (MOQ)
Central Europe Operating Agency (CEOA) - Mərkəzi Avropa Əməliyyat Agentliyi (MAƏA)

Central Europe Pipeline Management Organization (Agency) (CEPMO (A)) - Mərkəzi Avropada Boru kəmərlərinə Nəzarət Təşkilatı (Agentliyi) (MABNTA)

Central Europe Pipeline System (CEPS) - Mərkəzi Avropa Boru kəməri Sistemi (MABS)

Central European Free Trade Area (CEFTA) - Mərkəzi Avropa Azad Ticarət Zonası (MAATZ)

Central Intelligence Agency (CIA) - Mərkəzi Kəşfiyyat Agentliyi (MKA)

Centre for Cooperation with European Economies in Transition (CCEET) - Keçid İqtisadiyyatlı Avropa Dövlətləri ilə Əməkdaşlıq Mərkəzi (KİADƏM)

Centre for Human Settlements (HABIBAT)-(UNCHS) - BMT-nin Yaşayış Məskənləri üzrə Mərkəzi (YMM)

Chairman -in- Office (OSCE) (CIO) - ATƏT-in Fəaliyyətdə olan Sədri (ATƏT -in FS)

Channel Committee (CHANCOM) - La-Manş boğazı Zonası üzrə Komitə (LMZK)

Chemical Weapons Convention (1993) (CWC) - Kimyəvi Silahların qadağan olunması haqqında Konvensiya (1993) (KSQK)

Chiefs of Staff Committee (COSC) - Ştab Rəisləri Komitəsi (ŞRK)

Chlorofluorocarbons (CFCs) - Xloroflyuorokarbon Qazı (XQ) (Azon təbəqəsini dağıdan qaz)

Civil Aviation Planning Committee (CAPS) - Mülki Aviasiya məsələləri üzrəPlanlaşdırma Komitəsi(MAPK)

Civil Budget Committee (CBC) - Mülki Büdcə Komitəsi (MBK)

Civil Communications Planning Committee (CCPC) - Mülki Kommunikasiyanın Planlaşdırması Komitəsi (MKPK)

Civil Emergency Planning (CEP) - Mülki Fövqəladə Planlaşdırma (MFP)

Civil-Military Task Force (CMTF) - Hərbi-Mülki Məqsəd Qrupu (HMMQ)

Civil Protection Committee (CPC) - Mülki Müdafiə Komitəsi (MMK)

Civil/Military Cooperation (CIMIC) - Mülki-Hərbi Əməkdaşlıq (MHƏ)

Close Air Support (CAS - Bilavasitə Hava Dəstəyi (BHD)

Collaborative Linkage Grants (CLG) - Əməkdaşlıq Əlaqələrinin Yaradılmasına dair Qrantlar

Collaborative Research Grant (NATO Science Programme) (CRG) - Birgə Tədqiqatlara dair Qrantlar (BTQ)(NATO - nun elmi proqramı üzrə)

Combined Joint Task Force (CJTF) - Çoxmillətli Birləşmiş Əməliyyat-Taktika Qrupu (ÇBƏTQ)

Command Post Exercise (CPX) - Komanda-Qərargah Təlimi (KGT)

Commander Allied Naval Forces Southern Europe (COMNAVSOUTH) - Cənubi Avropada NATO-nun Birləşmiş Hərbi-Dəniz Qüvvələri Komandanı (NATO -nun CA BHDQK)

Commander in Theatre of IFOR (COMIFOR) - NATO-nun Hərbi Əməliyyatlarda Komandanı (NATO-nun HƏK)

Commander Naval Forces North (COMNAV NORTH) - NATO-nun Şimalı Avropada Birləşmiş Hərbi-Dəniz Qüvvələri Komandanı (NATO -nun ŞBHDQK)

Commander Striking Fleet Atlantic (COMSTRIKFLTLANT) - Atlantikada Zərbəendirici Donanma üzrə Komandanlıq (Atlantikada ZDK)

Commander Submarine Allied Command Atlantic (COMSUBACLANT) - NATO-nun Atlantikada Sualtı Qüvvələr Komandanı (NATO-nun ASQK)

Commander-in-Chief Allied Forces Central Europe (CINCENT) - NATO-nun Mərkəzi Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrin Ali Komandanı (NATO -nun BSQK)

Commander-in-Chief Allied Forces Northern Europe (CINCNORTH) - NATO-nun Şimali Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrin Ali Komandanı (NATO - nun BSQK)
Commander-in - Chief Allied Forces Southern Europe (CINCSOUTH) -NATO-nun Cənubi Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrin Ali Komandanı (NATO nun BSQK)
Commander-in - Chief Eastern Atlantic Area (CINCEASTLANT) - NATO-nun Atlantikanın Şərqində Birləşmiş Silahlı Qüvvələrin Ali Komandanı (NATO -nun AŞ BSQK)
Commander-in-Chief Iberian Atlantic Area (CINCIBERLANT) - NATO-nun İber-Atlantika Zonasında Birləşmiş Silahlı Qüvvələr Komandanı (NATO -nun İAZ BSQK)
Commander-in-Chief United Kingdom Air forces (CINCUKAIR) - Birləşmiş Krallığın Hərbi Hava Qüvvələrin Ali Komandanı (NATO -nun BKHHQK)
Commander-in-Chief Western Atlantic Area (CINCWESTLANT) - NATO-nun Atlantikanın Qərbində Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin Ali Komandanı (NATO -nun BSQK)
Commission for Real Property Claims (CRPC) - Mülkiyyət Üzərində Iddialar üzrə Komissiya (MÜİK)
Commission on Transnational Corporations (CTC) - Transmilli Korporasiyalar üzrə Komissiya (TKK)
Committee for European Airspace Coordination (CEAS) - Avropa Hava Məkanından İstifadənin Əlaqələndirilməsi üzrə Komitə (AHMK)
Committee of the Chiefs of Military Medical Services in NATO (COMEDS) - NATO-nun Hərbi-Tibbi Xidmətləri Rəisləri Komitəsi (HTXRK)
Committee on Crime Prevention and Control (CCPC) - Cinayətlərin aradan Qaldırılması və Nəzarət Komitəsi (CQK)
Committee on Disarmament (CD) - Tərksilah üzrə Komitə (TK)

Committee on Information and Cultural Relations (CICR) - İnformasiya və Mədəni Əlaqələr üzrə Komitə (İMƏK)
Committee on Non-Governmental Organizations (CNGO) - Qeyri-Hökumət Təşkilatları üzrə Komitə (QHTK)
Committee on Space Research (COSPAR) - Kosmik Fəzanın Öyrənilməsi üzrə Komitə (KFÖK)
Committee on the Challenges of Modern Society (CCMS) - Müasir Cəmiyyətin Problemləri üzrə Komitə (MCPK)
Committee on the Elimination of the Racial Discrimination (CERD) - Irqi Ayriseçkiliyin Ləğv Olunması üzrə Komitə (İALOK)
Common Customs Tariff (CCT) - Ümumi Gömrük Tarifi (ÜGT)
Common Effective Preferential Tariff (CEPT) - Ümumi Preferensial Tariflər (ÜPT)
Common European Securities and Defence Policy (CESDP) - Ümum - avropa Təhlükəsizliyi və Müdafiə siyasəti (ÜATM)
Common Foreign and Security Policy (CFSP) - Ümumi Xarici Siyasət və Təhlükəsizlik Siyasəti (ÜXSTS)
Common Market for Eastern and Southern Africa (COMESA) - Şərqi və Cənubi Afrika Dövlətlərinin Ümumi Bazarı (ŞCADÜB)
Commonwealth of Independent States (CIS) - Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB)
Communication Centre (COMCEN) - Kommunikasiya Mərkəzi (KM)
Communications Navigation and Identification Systems Branch (CNISB) - Rabitə Naviqasiya və Müəyyənetmə Sistemləri Mərkəzi (RNMSM)
Communications and Information Systems (CIS) – Kommunikasiya və İnformasiya Sistemləri (KİS)
Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty (CTBT) - Nüvə Sınaqlarından İstifadənin Qadağan Olunmasına dair Müqavilə (NSQ)

Concept of Maritime Operations (CONMAROPS) - Dəniz Əməliyyatları Konsepsiyası (DƏK)

Concluding Act of Negotiations on Personnel Strength of the Conventional Armed Forces - Silahlı Qüvvələrin Şəxsi heyətlərinin Gücləndirilməsi haqqında Danışıqların Yekun Aktı

Confederation Interalliee des Officers de Reserve (CIOR) - Ehtiyyatda olan Zabitlərin İttifaqdaxili Konfederasiyası (EZİK)

Conference of National Armaments Directors (CNAD) - Silahlandırma üzrə Milli Məlumatlar Direktorlarının Konfederasiyası (SMMDK)

Conference of the Committee on Disarmament (CCD) - Tərksilah üzrə Komitə Konfransı (TKK)

Conference on Security and Confidence Building Measures and Disarmament (CDE) - Təhlükəsizlik,Etimad və Tərksilah Tədbirlərinin Yaradılması üzrə Konfrans (TETTYK)

Conference on Security and Cooperation in Europe (from January 1995, Organization on Security and Cooperation in Europe or OSCE) (CSCE) - Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Müşavirəsi (1995-ci ilin yanvarından Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı (ATƏM/ATƏT)

Confidence and Security Building Measure (CSBM) - Etimadı və Təhlükəsizliyi Möhkəmləndirən Tədbirlər (ETMT)

Confidence Building Measure (CBM) - Etimadı Möhkəmləndirmə Tədbirləri (EMT)

Conflict Prevention Centre (CPC) - Konfliktlərin Aradan Qaldırılması Mərkəzi (KAQM)

Consultation, Command and Control (C3) - Məsləhətləşmə, Komandanlıq və Nəzarət (MKN)

Continuous Acquisition and Life Cycle Support (CALS) - Məhsulun İntensiv Çatdırılması (MİÇ)

Convention on International Trade in Endangered Species (CITES) - Təhlükəli Məhsullarla Ticarət üzrə Beynəlxalq Konvensiya (TMTBK)

Convention on Special Missions (CSM) - Xüsusi Missiyalar haqqında Konvensiya (XMK)

Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations (CPIUN) - BMT-nin İmtiyaz və İmmunitetlər haqqında Konvensiyası (BMT- ninİİK)

Convention on the Representation of States in their Relations with International Organizations (CRSIO) - Dövlətlərin Beynəlxalq Təşkilatlarla Münasibətləri haqqında Konvensiya (DBTMK)

Conventional Armaments Planning System (CAPS) - Konvensiyalı Silahlanmaları Planlaşdırma Sistemi (KSPS)

Conventional Armed Forces in Europe (CFE Treaty 1990) (CFE) - Avropada Adi Silahlı Qüvvələr haqqında Müqavilələ (AASQM 1990 cı il)

Conventional Stability Talks (CST) - Adi Silahlı Qüvvələrin Şəxsi Heyətinin Daimi Səviyyəsinin Qorunması haqqında Danışıqlar (ASQŞHD)

693

Co-Ordinating Committee of East-West Trade Policy (COCOM) - Şərq-Qərb Ticarət siyasətinin Kordinasiyası Komitəsi (ŞQTSKK)

Council for Mutual Economic Assistance (CMEA) - Qarşılıqlı İqtisadi Yardım Şurası (QIYŞ)

Council Memorandum (C-M) - NATO Şurasının Memorandumu (ŞM)

Council of Europe (CE) - Avropa Şurası (AŞ)

Council of the Baltic Sea States (CBSS) - Baltik Dənizi Dövlətləri Şurası (BDDŞ)

Council Operations and Exercise Committee (COEC) - NATO -nun Əməliyyat və Təlimlər üzrə Komitəsi (NATO -nun ƏTK)

Countries of the Central and Eastern Europe (CCEE) -Mərkəzi və Şərqi Avropa Ölkələri (MŞAÖ)

Crisis Management Exercise (CMX) - Böhranın Tənzimlənməsi Məsələsinin Araşdırılması üzrə Təlim (BTMAT)

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsi PREZİDENT KİTABXANASI

Customs Cooperation Council Nomenclature (CCCN) -Gömrük Əməkdaşlığı üzrə Şura Nomenklaturası (GƏŞN)

Defence Capabilities Initiative (DCI) - Müdafiə Potensialı Təşəbbüsü (MPT)

Defence Planning Committee (DPC) - Müdafiə Planlaşdırma Komitəsi (MPK)

Defence Planning Questionnaire (DPQ) - Müdafiə Planlaşdırma Kitabçası (MPK)

Defence Research Group (DRG) - Müdafiə Tədqiqatı Qrupu (MTQ)

Defence Review Committee (DRC) - Müdafiə Məsələlərinin Analizi Komitəsi (MMAK)

Democratic League of Kosovo (LDK) - Kosovo Demokratik Liqası (KDL)

Democratic Opposition of Serbia (DOS) - Serbiyanın Demokratik Müxalifəti (SDM)

Department of Disarmament Affairs of United Nations Secretariat (DDA) - BMT Katibliyinin Tərksilah Məsələləri Departamenti (TMD)

Department of Economic and Social Affairs (DESA) - İqtisadi və Sosial Məsələlər üzrə Departament (İSMD)

Department of General Assembly Affairs and Conference Services (DGAACS) - Baş Assambleya Məsələləri və Konfrans Xidmətləri Departamenti (BAMKXD)

Department of Management (DM) - Menecmentlik Departamenti (MD)

Department of Peacekeeping Operations (DPKO) -Sülhməramlı Əməliyyatlar Departamenti(SƏD)

Department of Political Affairs (DPA) - Siyasi Məsələlər Departamenti (SD)

Department of Public Information (DPI) - İctimai İnformasiya Departamenti (İİD)

Deputy Chairman of the Military Committee (DCMC) - Hərbi Komitənin Sədr Müavini (HKSM)

Deputy Chief of Mission (DCM) - Missiya Başçısının Müavini (MBM)

Development Assistance Committee (DAC) - İnkişafa Yardım Komitəsi (İYK)

Development of an Integrate Coastal Zone Management Problem (INCOM) - Sahilyanı Ərazidə Təbiətdən İstifadədə Kompleks Proqramının Araşdırılması (SƏTİKPA)

Director International Military Staff (IMS) (DIMS) - Beynəlxalq Hərbi Ştab Rəisi (BHŞR)

Disarmament Commission (DC) - Tərksilah üzrə Komissiya (TK)

Division of Defence Support (DS) - Hərbi-Texniki Təchizat Şöbəsi (HTTŞ)

Division of Defence,Planning and Operations (DPAO) - Müdafiə,Planlaşdırma və Əməliyyatlar Şöbəsi (MPƏŞ)

Division of Political Affairs (PA) - Siyasi Məsələlər Şöbəsi (SMŞ)

Dual - Capable Aircraft (DCA) - İkili Təyinatlı Uçan Apparatlar (İTUA)

Early - Warning Inter - Staff Group (EWISG) - Tez aşkarlamaq üzrə Beynəlxalq Ştab Qrupu (TBŞQ)

Economic and Monetary Union (EMU) - İqtisadi və Valyuta İttifaqı (İVİ)

Economic and Social Commission for Asia and Pacific (ESCAP) - Asiya və Sakit okean ölkələrinin İqtisadi və Sosial Komissiyası (ASİSK)

Economic and Social Commission for Western Asia (ESCWA)- Qərbi Asiya İqtisadi və Sosial Komissiyası (QAİSK)

Economic and Social Council (ECOSOC) - İqtisadi və Sosial Şura (İSŞ)

Economic Commission for Africa (ECA) - Afrika İqtisadi Komissiyası (AİK)

Economic Commission for Europe (ECE) - Avropa İqtisadi Komissiyası (AİK)

Economic Commission for Latin America and Caribbean (ECLAC) - Latın Amerikası və Karib Dövlətləri üzrə İqtisadi Komissiya (LAKDİK)

Economic Community Bank (ECOBANK) - Qərbi Afrika dövlətlərinin İqtisadi İttifaq Bankı (İİB)

ECOWAS Monitoring Group (ECOMOG) - Qərbi Afrika İqtisadi İttifaqının Monitorinq Qrupu (MQ)

Electronic Warfare (EW) - Elektron Ehtiyyat (EE)

Entity Armed Forces (EAF) - Birgə Silahlı Qüvvələr (BSQ)

Euro - Atlantic Disaster Response Coordination Centre (EADRCC) - Avro-Atlantika Fəlakətlərə Cavabdehliyin Koordinasiya Mərkəzi (AAFCKM)

Euro-Atlantic Disaster Response Unit (EADRU) - Avro-Atlantika Fəlakətlərə Cavabdehlik İttifaqı (AAFCİ)

Euro-Atlantic Partnership Council (EAPC) - Avro-Atlantika Tərəfdaşlıq Şurası (AAƏŞ)

Euro-Atlantic Partnership Military Committee (EAPMC) - Avro-Atlantika Hərbi Əməkdaşlıq Şurası (AAHƏŞ)

Euro-Atlantic Cooperation Council (EACC) - Avro-Atlantika Əməkdaşlıq Şurası (AAƏŞ)

European Alliance of Press Agencies (EAPA) - Mətbuat Agentliklərinin Avropa Alyansı (MAAA)

European Atomic Energy Community (EAEC) - Atom Enerjisi üzrə Avropa Birliyi (AEAB)

European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) - Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB)

European Coal and Steel Community (ECSC) - Avropa Kömür və Polad Birliyi (AKPB)

European Community (EC) - Avropa Birliyi (AB)

European Council for Nuclear Research (CERN) - Nüvə Tədqiqatları üzrə Avropa Şurası (NTAŞ)

European Currency Unit (ECU) - Vahid Avropa Valyutası (VAV)

European Development Fund (EDF) - Avropa İnkişaf Fondu (AİF)

European Economic Area (EEA) - Avropa İqtisadi Məkanı (AİM)

European Economic Community (Common Market) (EEC) - Avropa İqtisadi Birliyi (AİB)

European Exchange Rate Mechanism (ERM) - Valyuta Mübadiləsinin Avropa Mexanizmi (VMAM)

European Free Trade Association (EFTA) - Avropa Azad Ticarət Birliyi (AATB)

European Investment Bank (EIB) - Avropa İnvestisiya Bankı (AİB)

European Launcher Development Organization (ELDO) -Raket Daşıyıcılarının İnkişaf etdirilməsi üzrə Avropa Təşkilatı (RDİAT)

European Monetary Institute (EMI) - Avropa Valyuta İnstitutu (AVİ)

European Monetary System (EMS) - Avropa Valyuta Sistemi (AVS)

European Nuclear Energy Agency (ENEA) - Atom Enerjisi üzrə Avropa Agentliyi (AEAA)

European Parliament (EP) - Avropa Parlamenti (AP)

European Political Cooperation (EPC) - Avropa Siyasi Əməkdaşlığı (ASƏ)

European Security and Defence Identity (ESDI) - Avropada Təhlükəsizlik və Müdafiə Qurumu (ATMQ)

European Space Agency (ESA) - Avropa Kosmik Agentliyi (AKA)

European Space Conference (ESC) - Kosmos üzrə Avropa Konfransı (KAK)

European Space Research Organization (ESRO) - Avropa Kosmik Tədqiqatlar Təşkilatı (AKTT)

European Trade Union Confederation (ETUC) - Həmkarlar İttifaqının Avropa Konfederasiyası (HİAK)

European Union (EU) - Avropa İttifaqı (Aİ)
Exclusive Economic Zone (EEZ) - Müstəsna İqtisadi Zona (MİZ)
Executive Working Group (EWG) - İcraedici İşçi Qrup (İİQ)
Expert Visit (EV) - Ekspertlərin Səfəri (ES)
FAO Conference (FAOC) - FAO muüşavirəsi
Federal Bureau of Investigation (FBI) - Federal Araşdırma Bürosu (FAB)
Financial Rules and Procedures (FRP) - Maliyyə Qaydaları və Prosedurları (MQP)
First United Nations Emergency Force (UNEF I) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Birinci Fövqəladə Hərbi Qüvvələri (BMTFHQ I) (Qəzza sektoru) Noyabr 1956 – iyun 1967
Food and Agriculture Organization of the UN (FAO) - BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı (ƏKTT)
Forces Answerable to the Western European Union (FAWEU)- Qərbi Avropa İttifaqına Cavabdeh Qüvvələr (QAİ-yə CQ)
Foreign and Commonwealth Office (FCO) - Xarici və Birlik İşləri Nazirliyi (XBİN)
Former Soviet Union (FSU) - Keçmiş Sovet İttifaqı (KSİ)
Forum for Security Cooperation (OSCE) (FSC) - Təhlükəsizlik Əməkdaşlığı üzrə Forum (TƏF)
Free Trade Area (AFTA) - Azad Ticarət Zonası (ATZ)
Frequency Management Branch (FMB) - Radiotezliklərin Müəyyənləşdirilməsi Xidməti (RMX)
General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) - Tariflər və Ticarət barədə Baş Saziş (TTS)
General Agreement to Borrow (GAB) - Borclarla Bağlı Ümumi Razılaşma (BÜR)
General Assembly (UN) - (GA) - Baş Məclis (BM)
Global Environment Facility (GEF) - Qlobal Ətrafmühit Fondu (QƏF)
Gross Domestic Product (GDP) - Ümumi Daxili Məhsul (ÜDM)
Ground -Launched Cruise Missile (GLCM) - Yerüstü Qanadlı Raketlər (YQR)

Ground Safety Zone (GSZ) - Yerüstü Təhlükəsizlik Zonası (YTZ)
Group of National C3 Representatives (NC3REPS) - Məsləhət,Komandanlıq və İdarəedici Nümayəndələr Qrupu (MKİNQ)
Group on Nuclear Weapons (GNW) - Nüvə Silahlanması üzrə Qrup (NSQ)
High Level Group (HLG) - Yüksək Səviyyəli Qrup (YQ)
High Level Steering Group (HLSG) - Yüksək Səviyyəli İdarəedici Qrup (YİQ)
High Level Task Force (HLTF) - Yüksək Səviyyəli Məqsəd Qrupu (YSMQ)
High-definition television (HDTV) - Yüksək Dəqiqlikli Televiziya (YDT)
Host Nation Support (HNS) - Qəbul Edən Dövlətin Dəstəyi (QEDD)
Immediate Reaction Force Air (IRF (A)) - Cəld Reaksiya üzrə Hava Qüvvələri (CRHQ)
Immediate Reaction Force Land (IRF (L)) - Cəld Reaksiya üzrə Quru Qüvvələri (CRQQ)
Implementation Force (for Bosnia and Herzegovina) (IFOR) - Sülh Razılaşmasının İcrası üzrə Qüvvələr (Bosniya və Herseqovinada)(SRİQ)
Improved United Kingdom Air Defence Ground Environment (UIKSDGE) - Birləşmiş Krallığın Mükəmməlləşdirilmiş Ha-vadan Müdafiə Qüvvələri (HMQ)
Independent European Programme Group (IEPG) - Müstəqil Avropa Proqramı üzrəQrup (MAPQ)
Indian Ocean Association for Regional Cooperation (IONARC) - Regional Əməkdaşlıq üzrə Hind okeanı Assosiasiyası (RƏHA)
Individual Partnership Programme (IPP) - Fərdi Əməkdaşlıq Proqramı (FƏP)
Informal Group of NATO European Defence Ministers (dissolved 1993) (EUROGROUP) - NATO Üzvü Olan

Avropa Dövlətlərinin Müdafiə Nazirlərinin Qeyri-Formal Qrupu (NATO-nun üzvü olan ADMNQFQ)
Information Security Branch (ISB) - İnformasiya Təhlükəsizliyi Xidməti (İTX)
Information Systems and Technology Branch (ISTB) - İnformasiya Sistemləri və Texnologiy Qrupu (İSTQ)
Inter-Continental Ballistic Missile (ICBM) - Qitələrarası Ballistik Raketlər (QBR)
Inter-Governmental Conference (IGC) - Hökümətlərarası Konfrans (HK)
Inter - American Development Bank (IADB) - Amerika Dövlətlər arası İnkişaf Bankı (ADİB)
Intergovernmental Committee of Copper-Exporting Countries (CIPEC) - Mis İxrac Edən Ölkələrin Hökümətlərarası Komitəsi (MİEÖHK)
Intergovernmental Committee on Science and Technology for Development (ICSTD) - İnkişaf naminə Elm və Texnika üzrə Hökumətlər arası Komitə (İETHK)
Intermediate - Range Ballistic Missile (IRBM) - Orta mənzilli Ballistik Raketlər (OBR)
Intermediate - Range Nuclear Forces (IRNF) - Orta mənzilli Nüvə silahları (ONS)
Intermediate Nuclear Forces (INF) - Orta və Yaxın mənzilli Nüvə silahları haqqında müqavilə (OYNSM)
Intermediate Reaction Forces (IRF) - Çevik Reaksiya Qüvvələri (ÇRQ)
Internally Displaced Persons (IDPs) - Məcburi Köçkünlər (MK)
International Air Transport Association (IATA) - Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Assosiasiyası (BHNA)
International Association of Democratic Lawyers (IADL) - Demokratik Hüquqşünasların Beynəlxalq Assosiasiyası (DHBA)
International Association of Legal Science (IALS) - Hüquq Elmlərinin Beynəlxalq Assosiasiyası (HEBA)

International Astronautical Federation (IAF) - Beynəlxalq Astronomiya Federasiyası (BAF)
International Astronomical Union (IAU) - Beynəlxalq Astronomiya İttifaqı (BAİ)
International Atomic Energy Agency (IAEA) - Beynəlxalq Atom Enerjisi üzrə Agentlik (BAEA)
International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) - Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (BYİB)
International Bureau of Education (IBE) - Təhsil Məsələləri üzrə Beynəlxalq Büro (TMBB)
International Chamber of Commerce (ICC) - Beynəlxalq Ticarət Palatası (BTP)
International Civil Aviation Organization (ICAO) - Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı (BMAT)
International Civil Service Commission (UN) - (ICSC) - Beynəlxalq Mülki Xidmət Komissiyası (BMT nin BMXK)
International Committee of Red Cross (ICRC) - Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi (BQXK)
International Competitive Bidding (ICB) - Konkurs Əsasında Beynəlxalq Ticarət (KƏBT)
International Confederation of Free Trade Unions (ICFTU) - Azad Treyd-Yunionların Beynəlxalq Konfederasiyası (ATYBK)
International Council of Scientific Unions (ICSU) - Elmi Birlik Beynəlxalq Şurası (EBBŞ)
International Court of Justice (ICJ) - Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi (BƏM)
International Criminal Police Organization (INTERPOL) - Beynəlxalq Polis (BP)
International Criminal Police Organization (İCPO) - Cinayət Polisi Beynəlxalq Təşkilatı (CPBT)

International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY) - Keçmiş Yuqoslaviya üzrə Beynəlxalq Cinayət Tribunalı (KYBCT)

International Development Association (IDA) - Beynəlxalq İnkişaf Assosasiyasi (BİA)

International Energy Agency (IEA) - Beynəlxalq Enerji Agentliyi (BEA)

International Federation of Journalists (IFJ) - Jurnalistlərin Beynəlxalq Federasiyası (JBF)

International Federation of Library Associations (IFLA) - Kitabxana Assosiasiyalarının Beynəlxalq Federasiyası (KABF)

International Federation of the Red Cross and Red Crescent Society (IFRC) - Qirmızı Xaç və Qirmızı Aypara Cəmiyyətinin Beynəlxalq Federasiyası (QXQACBF)

International Finance Corporation (IFC) - Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası (BMK)

International Fund for Agricultural Development (IFAD) - Beynəlxalq Kənd Təsərrüfatı İnkişaf Fondu (BKTİF)

International Institute for Strategic Studies (IISS) - Strateji Tədqiqatlar üzrə Beynəlxalq İnstitut (STBİ)

International Investment Bank (IIB) - Beynəlxalq İnvestisiya Bankı (BİB)

International Labour Organization (ILO) - Beynəlxalq Əmək Təşkilatı (BƏT)

International Law Association (ILA) - Beynəlxalq Hüquq Assosasiyası (BHA)

International Law Commission (ILC) - Beynəlxalq Hüquq Komissiyası (BHK)

International Maritime Organization (IMO) - Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı (BDT)

International Maritime Satellite Telecommunications Organization (INMARSAT) - Beynəlxalq Dəniz Peyk Telekommunikasiya Təşkilatı (BDPTT)

International Military Staff (IMS) - Beynəlxalq Hərbi Ştab (BHŞ)

International Monetary Conference (IMC) - Beynəlxalq Valyuta Müşavirəsi (BVM)

International Monetary Fund (IMF) - Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF)

International Narcotics Control Board (INCB) - Beynəlxalq Narkotiklərə Nəzarət Təşkilatı (BNNT)

International Nuclear Information System (INIS) - Beynəlxalq Nüvə İnformasiya Sistemi (BNİS)

International Olympic Committee (IOC) - Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK)

International Organization for Standardization (ISO) - Standartlaşdırma üzrə Beynəlxalq Təşkilat (SBT)

International Organization of Journalists (IOJ) - Beynəlxalq Jurnalistlər Təşkilatı (BJT)

International Radio and Television Organization (IRTO) - Beynəlxalq Radio və Televiziya Təşkilatı (BRTVT)

International Red Cross (IRC) - Beynəlxalq Qırmızı Xaç (BQX)

International Research and Training Institute for the Advancement of Women (INSTRAW) - Qadınların Vəziyyətinin Yaxşılaşdırılması üzrə Beynəlxalq Tədris və Elmi Araşdırma İnstitutu (QVYBTEAİ)

International Shipowners' Association (INSA) - Beynəlxalq Gəmi Sahibləri Assosiasiyası (BGSA)

International Sociological Association (ISA) - Beynəlxalq Sosiologiya Assosiasiyasi (BSA)

International Staff (IS) - Beynəlxalq Katiblik (BK)

International Telecommunication Union (ITU) - Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqı (BTİ)

International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN) - Təbiətin və Təbii Resursların Qorunması üzrə Beynəlxalq Birlik (TTRQBB)

International Union of Students (IUS) - Tələbələrin Beynəlxalq İttifaqı (TBİ)
Interoperability Branch (IOB) - Operativ Yerləşdirmə Məsələləri üzrə Xidmət (OYMX)
Interoperability Objective (IO) - Operativ Yerləşdirmənin Məqsədi (OYM)
Inter-Parliamentary Union (IPU) - Parlamentlərarası İttifaq (PAİ)
Irish Republican Army (IRA) - İrlandiya Respublika Ordusu (İRO)
Joint Committee on Proliferation (JCP) - Yayılma ilə bağlı Birgə Komitə (YBK)
Joint Committee on Returns (JCR) - Qaçqinların geri Qaytarılması ilə bağlı Birgə Komitə (QBK)
Joint Integrated Administrative Structures (JIAS) - Birləşmiş İnteqrasiya olunmuş İnzibati Strukturlar (BİİS)
Joint Medical Committee (JMC) - Birgə Tibbi Komitə (BTK)
Joint NATO- Russia Scientific and Technological Cooperation Committee (JSTC) - NATO-Rusiya birgə Elmi-Texnoloji Əməkdaşlıq Komitəsi (BETƏK)
Joint Service Board (MAS) (JSB) - Birgə Ümumhərbi Şura (BÜŞ)
Joint Sub - Regional Command (JSRC) - Birləşmiş Subregional Komandanlıq (BSK)
Joint Working Group (NATO - Ukraine Joint Working Group of Defence Reform) (JWG) - NATO-Ukrayna Birgə İşçi Qrupu (NATO UBİŞ)
Kosovo Force (KFOR) - Kosovo Qüvvələri (KQ)
Kosovo Liberation Army (KLA) - Kosovo Azadlıq Ordusu (KAO)
Kosovo Police Service (KPS) - Kosovo Polis Xidməti (KPX)
Kosovo Verification Mission (KVM) - Kosovo Nəzarət Missiyası (KNM)

Latin American Economic System (SELA) - Latın Amerikası İqtisadi Sistemi (LAİS)
Latin American Free Trade Area (LAFTA) - Latın Amerikası Azad Ticarət Zonası (LAATZ)
Latin American Integration Association (ALADI) - Latın Amerikası İnteqrasiya Assosiasiyası (LAİA)
League of Arab States (LAS) - Ərəb Dövlətləri Liqası (ƏDL)
Least-Developed Country (LDC) - Ən az İnkişaf Etmiş Ölkələr (ƏAİEÖ)
Less-developed country (LDC) -Az İnkişaf Etmiş Ölkələr (AİEÖ)
Linkage Grant (LG) - Əməkdaşlıq Əlaqələrinin Yaradılmasına dair Qrantlar (ƏƏYQ)
Logistics Coordination Centre (LCC) - Maddi-Texniki Təchizat Koordinasiya Mərkəzi (MTTKM)
Logistics, Armaments and Resources Division (AL&R) - Təchizat,Silahlanma və Ehtiyatlar Şöbəsi (TSEŞ)
Long - Term Defence Programme (LTDP) - Uzunmüddətli Müdafiə Proqramı (UMP)
Long Term Study (LTS) - Uzunmüddətli Təhsil (UT)
Lusophone Community (CPLP) - Lusoffon İttifaqı (Lİ)
Main Defence Forces (MDF) - Əsas Müdafiə Qüvvələri (ƏMQ)
Main Operating Base (MOB) - Əsas Əməliyyat Bazası (ƏƏB)
Major NATO Command\Commander (MNC) - NATO- nun Baş Komandanlığı (NATO- nun BK)
Major Subordinate Command\Commander(MSC) - Baş Tabe Komandanlığı (BTK)
Mano River Union (MRU) - Mano çayı Dövlətləri İttifaqı (MDİ)
Maritime Air Forces Mediterranean (MARAIRMED) - Aralıq Dənizində Dəniz Aviasiyası Qüvvələri (ADDAQ)
Maritime Patrol Aircraft (MPA) - Hərbi Dəniz Qüvvələri Aviasiyasının Patrul Təyyarələri (HDQAPT)
Mediterranean Cooperation Group (MCG) - Aralıq dənizi Əməkdaşlıq Qrupu (AƏQ)

Medium Extended Air Defence System (MEADS) -Ortamiqyaslı Genişlənmiş Havadan Müdafiə Sistemi (OHMS)

Medium Term Resources Plan - Orta Müddətli Ehtiyatlar Planı (OMEP)

Member of Parliament (MP) - Parlament Üzvü (PÜ)

Members of the European Parliament (MEPs) - Avropa Parlamentinin Üzvləri (APÜ)

Membership Action Plan (MAP) - NATO-ya üzvlüyə Fəaliyyət Planı (NATO-ya FP)

Memorandum of Understanding (MOU) - Qarşılıqlı Anlaşma Memorandumu (QAM)

Military Agency for Standardization (MAS) - Standartlaşdırma üzrə Hərbi Agentlik (SHA)

Military and Civil Defence Assets (MCDA) - Hərbi və Mülki Müdafiə Qüvvələri Vasitələri (HMMQV)

Military Assistance Requirement (MAREQ) - Hərbi Yardım Göstərilməsi Tələbi (HYGT)

Military Budget Committee (MBC) - Hərbi Büdcə Komitəsi (HBK)

Military Committee (MC) - Hərbi Komitə (HK)

Military Committee Working Group (MCWG) - Hərbi Komitənin İşçi Qrupu (HKİQ)

Military Liaison Mission (MLM) - Hərbi Əlaqələr Missiyası (HƏM)

Military Representative (MILREP) - Hərbi Nümayəndə (HN)

Mine Counter Measures Force Mediterranean (MCMFORMED) - Aralıq Dənizində Minalar Əleyhinə Qüvvələr (ADMƏQ)

Mine Counter Measures Force North (MCMFORNORTH) - Şimalda Minalar Əlehinə Qüvvələr (ŞMƏQ)

Mine Countermeasures (MCM) - Mina Əleyhinə Tədbirlər (MƏT)

Ministry of Defence (MOD) - Müdafiə Nazirliyi (MN)

Missile Technology Control Regime (MTCR) - Raket Texnologiyaları üzrə Nəzarət Rejimi (RTNR)

Mission of Representative of the Secretary - General in the Dominican Republic (DOMREP) - Dominikan Respublikasında Baş Katibin Nümayəndə Missiyası (DRBKNM) May 1965 - oktyabr 1966

Most-favoured nation (MFN) - Nisbətən yaxşı yaşayan xalqlar (NYYX)

Movement and Transportation Advisory Group (MAG) - Hərəkət və Nəqliyyat üzrə Məsləhətçi Qrup (HNMQ)

Multi-fibre arrangement (MFA) - Tekstil İstehsalı üzrə Razılaşma (TİR)

Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA) - İnvestisiyaların Təminatı üzrə Çoxtərəfli Agentlik (İTÇA)

Multinational Advisory Police Element (MAPE) - Çoxmillətli Məşvərətçi Polis Bölmələri (ÇMPB)

Multinational Division Central (MND) - Çoxmillətli Mərkəzi Bölmə (ÇMB)

Multinational Security Unit (MSU) - Çoxmillətli Təhlükəsizlik Bölməsi (ÇTB)

Multiple Launch Rocket System (MLRS) - Yaylım Atəşinin Reaktiv Sistemi (YARS)

Multi-Role Combat Aircraft (MRCA) - Çoxməqsədli Hərbi Təyyarə (ÇHT)

Mutual and Balanced Force Reductions (MBFR) - Silahlı Qüvvələrin Qarşılıqlı və Balanslaşdırılmış İxtisarı (SQQBİ)

National Armaments Director's Representatives (NADREPS) - Silahlanmalar Üzrə Milli İdarə Rəhbərlərinin Nümayəndələri (SÜİRN)

National Military Representative (NMR) - Milli Hərbi Nümayəndə (MHN)

NATO Accounting Unit (NAU) - NATO-nun Hesabat Vahidi (NATO-nun HV)

NATO ACCS Management Organization (NACMO) - NATO -nun Hərbi Hava Qüvvələri və Havadan Müdafiə Qüvvələri Əleyhinə Nəzarət Sisteminin İdarəetmə Təşkilatı (NATO -nun HHQ və HMQƏNSİT)

NATO Air Command and Control System (ACCS) Management Agency (NACMA) - NATO-nun Hərbi Hava Qüvvələri və Havadan Müdafiə Əleyhinə Birləşmiş Nəzarət Sistemi (NATO -nun HHQ və HMƏBNS)

NATO Air Defence Committee (NADC) - NATO-nun Havadan Müdafiə Komitəsi (NATO-nun HMK)

NATO Air Defence Ground Environment (NADGE) - NATO-nun Havadan Müdafiəyə Nəzarət üzrə Sistemi (NATO-nun HMNS)

NATO Air Traffic Management Committee (NATMC) -NATO-nun Havada Hərəkəti İdarəetmə Komitəsi (NATO-nun HHİK)

NATO Airborne Early Warning and Control (AEW&C) Programme Management Agency (NAPMA) - NATO-nun Uzaq Radiolokasiya Qurğuların Nəzarət Agentliyi (NATO-nun URQNA

NATO Airborne Early Warning and Control (NAEW&C) - NATO-nun Uzaq Radiolakasyon Qurğulara Nəzarəti (NATO-nun URQN)

NATO Airborne Early Warning Forces (NAEWF) - NATO-nun Uzaq Radiolakasiya Qüvvələri (NATO-nun URQ)

NATO Airforce Armaments Group (NAFAG) - NATO-nun Hərbi Hava Qüvvələrinin Silahlanması Qrupu (NATO-nun HHQ SQ)

NATO Analytical Air Defence Cell (NAADC) - NATO-nun Havadan Müdafiə üzrə Analitik Qrupu NATO-nun (HMAQ)

NATO Annual Manpower Plan (NAMP) - NATO Kadrlarının Kompleksləşdirilməsinin İllik Planı (NATO-nun KKİP)

NATO Armaments Periodic Review (NAPR) - NATO-nun Silahlanmasının Periodik Analizi (NATO-nun SPA)

NATO Army Armaments Group (NAAG) - NATO Qoşunlarının Silahlanması Qrupu (NATO-nun QSQ)

NATO CIS Operating and Support Agency (NACOSA) - NATO-nun İnformasiya və Rabitə Sistemlərinin İstismarı və Təchizatı Agentliyi (NATO-nun İRSİTA)

NATO Command, Control and Information System (NCCIS) - NATO-nun Komandanlıq,Nəzarət və İnformasiya Sistemi (NATO-nun KNİS)

NATO Committee of Standardisation (NCS) - NATO-nun Standartlaşdırma Komitəsi (NATO-nun SK)

NATO Communications and Information Systems School (NCISS) - NATO-nun Rabitə və İnformasiya Sistemləri Məktəbi (NATO-nun RİSM)

NATO Consultation, Command and Control Agency (NC3A) - NATO-nun Məsləhətləşmə,Komandanlıq və Nəzarət Agentliyi (NATO-nun MKNA)

NATO Consultation, Command and Control Board (NC3B) - NATO-nun Məsləhətləşmə,Komandanlıq və Nəzarət Şurası (NATO-nun MKNŞ)

NATO Conventional Armaments Review Committee (NCARC) - NATO-nun Adi Silahlanma Məsələlərinin Təhlili Mərkəzi (NATO-nun ASMTM)

NATO Defence Manpower Committee (NDMC) - NATO-nun Hərbi Kadrlar Komitəsi (NATO-nun HKK)

NATO Defence Manpower Plan (NDMP) - NATO-nun Hərbi Kadrların Kompleksləşdirmə Planı (NATO-nun HKKP)

NATO Defense College (NADEFCOL) - NATO-nun Müdafiə Kolleci (NATO-nun MK)

NATO Eurofighter 2000 and TORNADO Development, Production and Logistic Management Organization (NETMO(A)) - "EF2000" və "Tornado" Avropa Qırıcılarının İşlənməsi, İstehsalı və Maddi Texniki Təminatı İdarəsi üzrə NATO Təşkilatı (NATO-nun AQİİMTTİT)

NATO European Fighter Aircraft Development, Production and Logistic Management Agency (NEFMA) - Avropa Qırıcılarının İşlənməsi,İstehsalı və Maddi Texniki Təminatı İdarəsi üzrə NATO Təşkilatı (Agentliyi) (NATO-nun AQİİMTTİT)

NATO Financial Regulations (NFR) - NATO-nun Maliyyə Reqlamenti (NATO-nun MR)

NATO HAWK Management Office (NHMO) - NATO-nun Zenit Raket Kompleksinin Mükəmməlləşdirilməsi Proqramına Nəzarət İdarəsinin NATO bürosu (NATO-nun ZRK-ın MPNİ)

NATO HAWK Production and Logistic Organization (NHPLO) - NATO-nun Zenit Raket Kompleksinin Maddi - Texniki Təchizatı və İstehsalı Təşkilatı (NATO-nun ZRK-n MTTİT)

NATO Headquarters Consultation, Command and Control Staff (NHQC3S) - NATO Katibliyinin Qərargahının Məsləhət, Komandanlıq və İdarəsi (NATO-nun KQ MK)

NATO Helicopter (NH90) Design, Development, Production and Logistics Management Agency (NAHEMA) - NATO-nun Vertolyotların Layihələşdirilməsi və İstehsalı Agentliyi (NATO-nun VLİA)

NATO Industrial Advisory Group (NIAG) - NATO-nun Məsləhətçi Sənaye Qrupu (NATO-nun MSQ)

NATO Insensitive Munitions Information Centre (NIMIC) -Az təhlükəli Silahlar üzrə NATO İnformasiya Mərkəzi (NATO-nun İM)

NATO Integrated Air Defence System (NATINADS) - NATO-nun Birləşmiş Havadan Müdafiə Sistemi (NATO-nun BHMS)

NATO Integrated Communications System (NICS) - NATO-nun Birləşmiş Rabitə Sistemi (NATO-nun BRS)

NATO Integrated Data Service (NIDS) - NATO-nun Verilənlərin Kompleks Araşdırılması Xidməti (NATO-nun VKAX)

NATO Maintenance and Supply Agency (NAMSA) - NATO-nun Texniki Təchizat və Təminat Agentliyi (NATO-nun TTTA)

NATO Maintenance and Supply Organization (NAMSO) - NATO-nun Texniki Təchizat və Təminat Təşkilatı (NATO-nun TTTT)

NATO Medium Extended Air Defence System Management Agency (NAMEADSMA) - NATO-nun Havadan Müdafiə Qurğularını İstehsalı Agentliyti (NATO-nun HMQİA)

NATO Military Authority (NMA) - NATO-nun Hərbi İdarə Orqanı (NATO-nun HİO)

NATO Missile Firing Installation (NAMFI) - NATO-nun Raket Kompleksi (NATO-nun RK)

NATO Multi-Role Combat Aircraft Development and Production Management Organization (NAMMO) - NATO-nun Çoxməqsədli Hərbi Təyyarələrin İstehsalı Təşkilatı (NATO-nun ÇHTİT)

NATO Naval Armaments Group (NNAG) - NATO-nun Hərbi Dəniz Qüvvələrinin Silahlanması Qrupu (NATO-nun HDQSQ)

NATO Naval Forces Sensors and Weapons Accuracy Check Sites (FORACS) - NATO-nun Hərbi Dəniz Qüvvələrinin Silahlarını Dəqiqliyinin Yoxlanılması (NATO-nun HDQSDY)

NATO Office of Security (NOS) - NATO-nun Təhlükəsizlik İdarəsi (NATO-nun Tİ)

NATO Parliamentary Assembly (NATO PA) - NATO-nun Parlament Assambleyası (NATO-nun PA)

NATO Pipeline Committee (NPC) - NATO-nun Boru Kəmərləri Komitəsi (NATO-nun BKK)

NATO Pipeline System (NPS) - NATO-nun Borukəmərləri Sistemi (NATO-nun BS)

NATO Production and Logistics Organization (NPLO) - NATO-nun İstehsal və Maddi-Texniki Təminat Təşkilatı (NATO-nun İMTTT)

NATO Project Steering Committee ((NPSC) - NATO Layihəsinə Rəhbər Komitə (NATO-nun LRK)

NATO Security Investment Programme (NSIP) - NATO-nun Təhlükəsizliyin Təminatının İnvestisiyalaşdırma Proqramı (NATO-nun TTİP)

NATO Standardisation Agency (NSA) - NATO-nun Standartlaşdırma Agentliyi (NATO-nun SA)

NATO Standardisation Liaison Board (NSLB) - NATO-nun Standartlaşdırma Əlaqələri Şurası (NATO-nun SƏŞ)

NATO Standardisation Organization (NSO) - NATO-nun Standartlaşdırma Təşkilatı (NATO-nun ST)

NATO Stock Number (MSN) - NATO-nun Fond Nömrəsi (NATO-nun FN)

NATO Supply Centre (NSC) - NATO-nun Təchizat Mərkəzi (NATO-nun TM)

NATO Training Group (NTG) - NATO-nun Təlim Qrupu (NATO-nun TQ)

NATO Verification database (VERITY) - NATO-nun Yoxlamaları üzrə Verilən Məlumatlar Bazası (NATO-nun YVMB)

NATO-Ukraine Commission (NUC) - NATO-Ukrayna Komissiyası (NATO-UK)

Naval On-Call Force, Mediterranean (NAVOCFORMED) – Aralıq Dənizində Hərbi Dəniz Qüvvələri Birləşməsi (ADHDQB)

Naval Striking and Support Forces (STRIKFORSOUTH) - Cənubi Avropada Zərbə HDQ-nın Birləşmiş Komandanlığı (CA ZHDQBK)

Networking Infrastructure Grant (NIG) - Şəbəkələrin Yaradılmasına dair Qrantlar (ŞYQ) (NATO - nun elmi proqramları üzrə)

New Arrangements to Borrow (NAB) - Borclar Haqqında Yeni Sənədlər (BHS)

New International Economic Order (NIEO) - Yeni Beynəlxalq İqtisadi Düzüm (YBİD)

Newly Industrializing Country (NIC) - Yeni Sənayeləşmiş Ölkə (YSÖ)

Non-Govermental Organization (NGO) - Qeyri-Hökümət Təşkilatı (QHT)

Nordic Union (NORDEK) - Şimal İttifaqı (Şİ)

North American Air Defence System (NORAD) - Şimali Amerika Havıdan Müdafiə Sistemi (ŞAHMS)

North American Free Trade Agreement (NAFTA) - Şimali Amerika Azad Ticarət Sazişi (ŞAATS)

North Atlantic Assembly (NAA) - Şimali Atlantika Assambleyası(ŞAA)

North Atlantic Cooperation Council (NACC) - Şimali Atlantika Əməkdaşlıq Şurası(ŞAOŞ)

North Atlantic Council (NAC) - Şimali Atlantika Şurası (ŞAŞ)

North Atlantic Treaty Organization (NATO) - Şimali Atlantika Müqaviləsi Təşkilatı (ŞAMT)

North European Pipeline System (NEPS) - Şimali Avropa Borukəmərləri Sistemi (ŞABS)

Northern Army Group,Central Europe (NORTHAG) - Mərkəzi Avropada Şimal Qoşunları Qrupu (MA ŞQQ)

Nuclear Energy Agency (NEA) - Nüvə Enerjisi Agentliyi (NEA)

Nuclear Planning Group (NPG) - Nüvə Planlaşdırması Qrupu (NPQ)

Nuclear,Biological and Chemical Weapons (NBC) - Nüvə, Bioloji və Kimyəvi Silahlar (NBKS)

Office for Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) - Humanitar Məsələlər üzrə Koordinasiyası İdarəsi (HMKI)

Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) - Demokratik İnstitutlar, Təsisatlar və İnsan Hüquqları İdarəsi (DİİHİ)

Office for Drug Control and Crime Prevention (ODCCP) –Narkotiklərə Nəzarət və Cinayətlərin Qarşısının Alınması İdarəsi (NNCQAI)

Office for Nato Standardisation (ONS) - NATO Standartlaşdırılması İdarəsi (SI)
Office of Internal Oversight Services (OIOS) - Daxili Nəzarətə Xidmət İdarəsi (DNXI)
Office of Legal Affairs (OLA) - Hüquqi Məsələlər üzrə İdarə (HMI)
Office of the High Commissioner for Refugees (OHCHR) - Qaçqınların işi üzrə Ali Komissarlıq İdarəsi (QAKİ)
Office of the High Representatives (OHR) - Yüksək Nümayəndələr İdarəsi (Bosniya) (YNİ)
Office of the Secretary-General (OSG) - Baş Katibliyin İdarəsi (BKİ)
Office of the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) - BMT-nin Qaçqınların işi üzrə Ali Komissarı (BMT-nin QÜAK)
Official Development Assistance (ODA) - Rəsmi İnkişaf Yardımı (RİY)
Operational Capabilities Concept (OCC) - Operativ Potensial Konsepsiyası (OPK)
Operational Plan (OPLAN) - Əməliyyat Planı (ƏP)
Organisation du Traite de l'Atlantique Nord (OTAN) - Şimali Atlantika Müqaviləsi Təşkilatı (ŞAMT)
Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) - İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (İƏİT)
Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) - Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı (ATƏT)
Organization of African Unity (OAU) - Afrika Birliyi Təşkilatı (ABT)
Organization of Americans States (OAS) - Amerika Dövlətləri Təşkilatı (ADT)
Organization of Arab Petroleum Exporting Countries (OAPEC) - Neft İxrac edən Ərəb Dövlətləri Təşkilatı (NİƏDT)
Organization of Central Americans States (OCAS) - Mərkəzi Amerika Dövlətləri Təşkilatı (MADT)

Organization of Islamic Conference (OIC) - İslam Konfransı Təşkilatı (İKT)
Organization of Lusophone African States (PALOP) - Portuqaldilli Afrika Dövlətlərinin Təşkilatı (PADT)
Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC) - Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatı(NİÖT)
OSCE High Commissioner on National Minorities (HCNM) - ATƏT-in Milli Azlıqlar üzrə Komissarlığı (ATƏT-in MAK)
OSCE Mission in Kosovo (OMIK) - ATƏT-in Kosovo Missiyası (ATƏT-in KM)
Pacific Economic Cooperation Council (PECC) - Sakit Okean İqtisadi Əməkdaşlıq Şurası (SOİƏŞ)
Palestine Liberation Organization (PLO) - Fələstin Azadlıq Təşkilatı (FAT)
Panel on Air Defence Weapons (PADW) - Havadan Müdafiə Qurğuları üzrə Məsləhətçi Qrup HMQMQ)
Partial Test Ban Treaty (PTBT) - Atmosferdə, Kosmosda və Su altında Nüvə Sınaqlarını Qadağan edən Müqavilə (AKSNSQM)
Partner Air Defence Representatives (PADREPS) - Əməkdaş Ölkələrin Havadan Müdafiə Xidmətinin Nümayəndəliyi (ƏÖHMXN)
Partnership Coordination Cell (PCC) - Əməkdaşlığın Koordinasiyası Qrupu (ƏKQ)
Partnership for Peace (PfP) - Sülh Naminə Tərəfdaşlıq (SNT)
Partnership for Peace Staff Element (PSE) - Sülh Naminə Tərəfdaşlıq Proqramının Elementləri (SNTPE)
Partnership Work Programme (PWP) - Əməkdaşlığın İşçi Planı (ƏİP)
Peace Implementation Council (PIC) - Sülh Müqaviləsinin Yerinə Yetirilməsi Şurası (SMYYŞ)
Peace Observation Commission (POC) - Sülh üçün Müşahidə Komissiyası (SMK)

Peace Support Operations (PSO) - Sülhü Müdafiə Əməliyyatları (SMƏ)
Peaceful Nuclear Explosion Treaty 1976 (PNET) - Dinc Məqsədlərlə Nüvə Partlayışları Müqaviləsi (1976) (DMNPM)
Periodic Armaments Planning System (PAPS) - Silahlanmanın Dövri Planlaşdırma Sistemi (DSPS)
Permanent Joint Council (PJC) - Birgə Daimi Şura (BDŞ)
Permanent Representative (PERM REP) - Daimi Nümayəndə (DN)
Permanent Representatives Committee (COREPER) - Daimi Nümayəndələr Komitəsi (DNK)
Planning and Review Process (PARP) - Planlaşdırma və Təhlil Prosesi (PTP)
Planning Board for European Inland Surface Transport (PBEIST) - Avropa Daxili Yerüstü Nəqliyyat üzrə Planlaşdırma Şurası (ADYNPŞ)
Policy Coordination Group (PCG) - Siyasi Koordinasiya Qrupu (SKQ)
Political Committee (PC) - Siyasi Komitə (SK)
Political Military Framework (PMF) - Siyasi-Hərbi Çərçivə (SHÇ)
Political - Military Steering Committee on Partnership for Peace (PMSC) - Sülh Naminə Tərəfdaşlığın Hərbi-Siyasi Rəhbər Komitəsi (SNT- ın HSRK)
Political-Military Steering Committee/Ad Hoc Group on Cooperation in Peacekeeping (PMSC/AHG) - Hərbi - Siyasi Rəhbər Komitənin Sülhyaratma Fəaliyyətinin Əməkdaşlıq üzrə Xüsusi Qrup (HSRKSFƏXQ)
Population Information System (POPINS) - Əhali İnformasiya Sistemi (ƏİS)
Portuguese Air Command and Control System (POACCS) - Portuqaliya Hava Komandanlığı və Nəzarət Sistemi (PHKNS)
Preferential Trade Area (PTA) - Preferensial Ticarət Zonası (PTZ)

Prime Minister(PM) - Baş Nazir (BN)
Principal Subordinate Command/Commander (PSC) - Baş Tabe Komandanlığı
Private Office (PO) - Şəxsi Dəftərxana (ŞD)
Provisional Policy Coordination Group (PPCG) - Siyasi Koordinasiya üzrə Müvəqqəti Qrup (SKMQ)
Public Information Adviser (PIA) - İctimaiyyətin Məlumatlandırılması üzrə Müşavirə (İMM)
Purchasing power parity (PPP) - Alıcılıq Gücünün Pariteti (AGP)
Rapid Deployment Force (RDF) - Sürətli İnkişaf Qüvvələri (SİQ)
Rapid Expert Assistance and Cooperation Teams (REACT) - Operativ Ekspert Dəstəyi və Əməkdaşlıq Qrupu (OEDƏQ)
Regional Conference for Asia and the Far East (FERC) - Asiya və Uzaq Şərq üzrə Regional Konfrans (AUŞRK)
Regional Conference for Latin America (LARC) - Latın Amerikasi üzrə Regional Konfrans (LARK)
Regional Cooperation among Developing Countries (RCDC) – İnkişaf Etmiş Ölkələr arasında Regional Əməkdaşlıq (İEÖRƏ)
Regional Headquarters Southern Atlantic(RHQ SOUTHLAND) - Cənubi Atlantikada Regional Komandanlığın Qərargahı (NATO-nun CARKQ)
Regional Headquarters Western Atlantic (RHQ WESTLAND) - Qərbi Atlantikada Regional Komandanlığın Qərargahı (NATO-nun QARKQ)
Regional Headquarters, Eastern Atlantic (RHQ EASTLAND)- Şərqi Atlantikada Regional Komandanlığın Qərargahı (NATO-nun ŞARKQ)
Regional Planning Committee (RPC) - Regional Planlaşdırma Komitəsi (RPK)
Regional Planning Committee Working Team (RPC WT) - Regional Planlaşdırma Komitəsinin İşçi Qrupu (RPKİQ)
Requirements and Concepts Branch (RCB) - Tələbatlar və Konsepsiyalar Məsələləri Xidmətləri (TKMX)
Research and Development (R&D) - Tədqiqat və İnkişaf (Tİ)

Research and Technology Agency (RTA) - Tədqiqat və İnkişaf Agentliyi (TİA)

Research and Technology Board (RTB) - Tədqiqat və İnkişaf Şurası (TİŞ)

Research and Technology Organization (RTO) as the Research and Technology Agency) - Aerokosmik Tədqiqatlar və İnkişaf naminə Məsləhətçi Qrup (ATİMQ)

Research and Technology Organization (RTO) - Tədqiqat və İnkişaf Təşkilatı (TİT)

River Niger Commission or the River Niger Basin Authority (RNC) - Niger Çayı Hövzəsi Dövlətlərin Birliyi (NÇHDB)

SACLANT Undersea Research Centre (SACLANTCEN) –Şimali Atlantika Qüvvələrini Ali Komandanlıq İttifaqi (ŞAQAKİ)

Sanctions Assistance Missions (SAM) - Sanksiyalara Yardim Missiyası (SYM)

Satellite Communication (SATCOM) - Peyk Rabitəsi (PR)

Science for Peace (SfP) - Sülh naminə Elm (SNE)

Sea-Launched Cruise Missile (SLCM) - Dəniz Bazalı Qanadli Raket (DBQR)

Second United Nations Emergency Force (UNEF II) (Suez Canal, later Sinai Peninsula) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İkinci Fövqəladə Hərbi Qüvvələri (BMTFHQ II) (Süveyiş kanalı və daha sonra Sinay yarımadası) Oktyabr 1973 - iyul 1979 (BMT -nin İFHQ)

Secretary General (SG) - Baş katib (BK)

Security Cooperation Programme (SCP) - Təhlükəsizlik Sahəsində Əməkdaşlıq Proqramı (TSƏP)

Security Council (SC) - Təhlükəsizlik Şurası (TŞ)

Security Investment,Logistics & Civil Emergency Planning Division (SILCEP) - Təhlükəsizliyə İnvestisiya,Maddi-Texniki Mülki Fövqəladə Planlaşdırma Şöbəsi (TİMTMFPŞ)

Senior Civil Emergency Planning Committee (SCEPC) - Mülki Fövqəladə Planlaşdırma üzrə Baş Komitə (MFPBK)

Senior Defence Group on Proliferation (DGP) - Yayılma Məsələləri üzrə Baş Hərbi Qrup (YMBHQ)

Senior Level Weapons Protection Group (SLWPG) - Silahların Mühafizəsi üzrə Yüksək Səviyyəli Qrup (SMYSQ)

Senior NATO Logisticians' Conference (SNLC) - NATO-nun Maddi-Texniki Xidmətlərinin Rəhbərləri Konfransı (NATO-nun MTXRK)

Senior Political Committee (SPC) - Baş Siyasi Komitə (BSK)

Senior Political - Military Group on Proliferation (SGP) - Yayılma üzrə Baş Hərbi-Siyasi Qrup (YBHSQ)

Senior Resource Board (SRB) - Baş Ehtiyyatlar Şurası (BEŞ)

SHAPE Technical Centre (STC) - Texniki Mərkəz (TM)

Short-Range Nuclear Forces (SNF) - Qısa Mənzilli Nüvə Qüvvələri (QMNQ)

Small Arms and Light Weapons (SALW) - Kiçik Silahlar və Yüngül Silahlar (KSYS)

South East Europe Common Assessment Paper on Regional Security Challenges and Opportunities (SEECAP) - Regional Təhlükəsizlik Sahəsində Çağırışlar və İmkanlar Sənədi (RTSÇİS)

South East Europe Initiative (SEEI) - Cənub-Şərqi Avropanın Təşəbbüs Qrupu(CŞATQ)

South Pacific Commission - Sakit Okeanın Cənub hissəsinin Komissiyası (SOCK)

South Pacific Forum (SPF) - Sakit Okeanın Cənub hissəsinin Forumu (SOCF)

South Pacific Organization Coordinating Committee (SPOCC) - Sakit Okeanın Cənub hissəsi Təşkilatının Koordinasiya Komitəsi (SOCTKK)

South-East Asia Nuclear Weapon-Free Zone (SEANWFZ) - Cənub-Şərqi Asiyanın Nüvədən Azad Zonası (CŞANAZ)

Southern Africa Customs Union (SACU) - Cənubi Afrika Gömrük İttifaqı (CAGİ)

Southern Africa Development Community (SADC) - Cənubi Afrika İnkişaf Birliyi (CAİB)
Southern Common Market (MERCOSUR) - Cənubi Amerika Dövlətlərinin Ümumi Bazarı (CAÜB)
Special drawing rights (SDR) - Qarşılıqlı borc hüququ (QBH)
Special Session on Disarmament (SSOD) - Tərksilah üzrə Xüsusi Komissiya (TXK)
Stabilisation Force (SFOR) - Stabilləşdirmə Qüvvələri (SQ)
Standardisation Agreement (STANAG) - Standartlaşdırma Razılaşması (SR)
Standardisation Objective (SO) - Standartlaşdırmanın Məqsədi (SM)
Standing Committee on Military Matters (SCMM) - Hərbi Məsələlər üzrə Daimi Komitə (HMDK)
Standing Group of Partner Logistic Experts (SG PLE) -Təminat üzrə Ekspert Həmkarların Daimi Qrupu (TEHDK)
Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT) - NATO-nun Atlantikada daimi Hərbi Dəniz Qüvvələri (AHDQ)
Standing Naval Force Channel (STANAVFORCHAN) - Daimi Hərbi Dəniz Qüvvələri (La-Manşda DHDQ)
Standing Naval Force Mediterranean (STANAVFORMED) - Aralıq Dənizindəki Daimi Hərbi Dəniz Qüvvələri (ADDHDQ)
Status of Forces Agreements (SOFA) - Mövcud Qüvvələrin Statusu haqqında Razılaşma(MQSR)
Stock Holding and Asset Requirements Exchange (SHARE) - Maddi Vəsaitlər və Tələbatların Ödənilməsi Bürosu(MVTÖB)
Strategic Air Command (SAC) - Strateji Hava Komandanlığı (SHK)
Strategic Arms Reduction Talks (START) - Strateji Silahların İxtisarı haqqında Danışıqlar(SSİD)
Strategic Commander (SC) - Strateji Komandanlıq (SK) NATO-da
Strategic Defence Initiative (SDI) - NATO-da Strateji Müdafiə Təşəbbüsü (SMT)

Striking Fleet Atlantic (STRIKFLTLANT) - Atlantikada Zərbə Donanması(AZD) NATO-da
Submarine Allied Command Atlantic (SUBACLANT) - NATO-nun Atlantikada Birləşmiş Sualtı Qüvvələrin Komandanlığı (BSQK)
Submarine - Launched Ballistic Missile (SLBM) - Sualtı Qanadlı Raketlər (SQR)
Supreme Allied Commander Atlantic (SACLANT) - Atlantikada Hərbi Qüvvələrin Ali Komandanlığı (NATO-nun AHQAK)
Supreme Allied Commander Europe (SA) CEUR) - NATO-nun Avropada Hərbi Qüvvələrini Ali Komandanlığı (AHQAK)
Surface-to-Air Missile (SAM) - Yer-Hava Raketləri (YHR)
System of Stabilization of Export Earnings (STABEX) - İxrac Gəlirinin Stabilləşdirilməsi Sistemi (İGSS)
System of Stabilization of Mining Exports (SYSMIN) - Hasilat Sənayesi Məhsullarının İxracının Stabilləşdirilməsi Sistemi (HSMİSS)
The International Center for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) - İnvestisiya Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəz (İMHBM)
Training and Education Enhancement Programme (TEEP) - Təlim və Hazırlıqların Dərinləşdirilməsi Proqram ı(THDP)
Treaty of Amity and Cooperation (TAC) - Dostluq və Əmək-daşlıq Müqaviləsi (DƏM)
Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT) - Nüvə Silahlarının Yayılmaması haqqında Müqavilə (NSYM)
Union Africaine et Malagache (UAM) - Afrika dövlətləri və Madaqaskar Birliyi (AMB)
United Nations (UN) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT)
United Nations Advance Mission in Cambodia (UNAMIC) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Kambocada Yardım Missiyası (BMT-ninKYM) Oktyabr 1991 - mart 1992

United Nations Angola Verification Mission I (UNAVEM I) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Anqolada Yoxlama Missiyası I (BMT-nin AYM I) Yanvar 1989 - iyun 1991

United Nations Angola Verification Mission II (UNAVEM II) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Anqolada Yoxlama Missiyası II (BMT-nin AYM II) İyun 1991 - fevral 1995

United Nations Angola Verification Mission III (UNAVEM III) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Anqolada Yoxlama Missiyası III (BMTAYM III) Fevral 1995 - iyun 1997

United Nations Aozou Strip Observer Group (UNASOG) (Republic of Chad) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Auzu Zolağında Müşahidə Missiyası (BMTAZMM) (Çad Respublikası), May - iyun 1994

United Nations Assistance Mission for Rwanda (UNAMIR) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ruandada Yardım Missiyası (BMT-nin RYM) Oktyabr 1993 - mart 1996

United Nations Capital Development Fund (UNCDF) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Kapital İnkişafı Fondu (BMT-nin KİF)

United Nations Centre for Human Settlements (HABIBAT) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Əhali Məskunlaşması Mərkəzi (BMT-nin ƏMM)

United Nations Civilian Police Mission in Haiti (MIPONUH) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Haitidə Mülki Polis Missiyası (BMT-ninHMPM) Dekabr 1997

United Nations Civilian Police Support Group (Croatia) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Kömək üçün Mülki Polis Qrupu (BMT-nin KMPQ) (Xorvatiya) Yanvar 1998

United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ticarət Hüququ üzrə Komissiya (BMT-nin BTHK)

United Nations Conference on Science and Technology for Development (UNCSTD) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf naminə Elm və Texnologiya Konfransı (BMT-nin İETK)

United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ticarət və İnkişaf Konfransı (BMT-nin TİK)

United Nations Confidence Restoration Organization in Croatia (UNCRO) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Xorvatiyada İnamın Bərpası Əməliyyatı (BMT-nin XİBƏ) Mart 1995 – yanvar 1996

United Nations Deployment Force (UNPREDEP) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Qüvvələri (BMT-nin İQ)

United Nations Deployment Force (UNREDEP) (Former Yugoslav Republic of Macedonia) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Genişlənməni Önləyən Qüvvələri (BMT- nin GÖQ) (Keçmiş Yuqoslaviya Respublikası Makedoniya) Mart 1995

United Nations Development Fund for Women (UNIFEM) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qadınlar üçün İnkişaf Fondu (BMT-nin QİF)

United Nations Development Programme (UNDP) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı (BMT-nin İP)

United Nations Disarmament Commission (UNDC) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Tərksilah Komissiyası (BMT-nin TK)

United Nations Disaster Relief Office (UNDRO) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Fəlakətlərin Aradan Qaldırılması üzrə BMT-nin Bürosu (BMT-nin FAQB)

United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF) (Syrian Golan Heights) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azadlığa Nəzarət Qüvvələri (BMT-ninANQ) (Siriya Qolan yüksəkliyi) İyun 1974

United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF) - Qüvvələrin Paylaşdırılmasına Nəzarət üzrə BMT Qüvvələri (BMT-nin QPNQ)

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Elm, Təhsil və Mədəniyyət Məsələləri üzrə Təşkilatı (BMT-nin ETMMT) (UNESKO)

United Nations Emergency Force (UNEF) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təcili Qüvvələri (BMT-ninTQ)

United Nations Environmental Programme (UNEP) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ətraf Mühit üzrə Proqramı (BMT-nin ƏMP)

United Nations Fund for Drug Abuse Control (UNFDAC) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Narkotiklərə Nəzarət Fondu (BMT-nin NNF)

United Nations Good Offices Mission in Afghanistan and Pakistan (UNGOMAP) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Əfqanıstan və Pakistanda Yardım Missiyası (BMT-nin ƏPYM) May 1988-mart 1990

United Nations High Commissioner for Refugees(UNHCR) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı (BMT-nin QAK)

United Nations India-Pakistan Observation (UNIPOM) – Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Hindistan-Pakistana Nəzarəti (BMT-nin HPN)

United Nations India-Pakistan Observation Mission (UNIPOM) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Hind-Pakistan Müşahidə Missiyası (BMT-nin HPMM)) Sentyabr 1965 - mart 1966

United Nations Industrial Development Fund (UNIDF) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sənaye İnkişaf Fondu (BMT-nin SİF)

United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sənaye İnkişaf Təşkilatı (BMT-nin SİT)

United Nations Institute for Disarmament Research (UNDIR) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Tərksilah Tədqiqatları İnstitutu (BMT-nin TTİ)

United Nations Institute for Training and Research (UNITAR) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təlim və Tədqiqatlar İnstitutu (BMT-nin TTİ)

United Nations Interim Force In Lebanon (UNIFIL) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Livanda Müvvəqqəti Qüvvələri (BMT-nin LMQ)

United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Livandakı Müvəqqəti Qüvvələri (BMT-nin LMQ) Mart 1978

United Nations International Children's Fund (UNICEF) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Uşaq Fondu (BMT-nin BUF) (UNİCEF)

United Nations International Drug Control Programme (UNDCP) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Narkotiklərə nəzarət Proqramı (BMT-nin BNNP)

United Nations International Police Tax Force (IPTF) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Xüsusi Polis Qüvvələri (BMT-nin XPQ)

United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute (UNICRI) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Regiondaxili Cinayət və Ədliyyə Tədqiqatları İnstitutu (BMT-nin RCƏTİ)

United Nations Iran-Iraq Military Observer Group (UNIIMOG) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İran - İraq Hərbi Müşahidə Qrupu (BMT-ninİİHMQ) Avqust 1988 – fevral 1991

United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (UNIKOM) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İraq-Kuveyt Müşahidə Missiyası (BMT-ninİKMM) Aprel 1991

United Nations Military Observes Group in India and Pakistan (UNMOGIP) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Hindistan və Pakistanda Hərbi Müşahidə Qrupu (BMT-ninHPHMQ) Yanvar 1949

United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara (MINURSO) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qərbi Saxarada Referendum Keçirilməsi üzrə Missiyası (BMT-nin QSRM) Aprel 1991

United Nations Mission in Bosnia and Herzegovina (UNMIBH) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Bosniya və Hersoqaviniyada Missiyası (BMT-nin BHM) Dekabr 1995

United Nations Mission in Haiti (UNMIH) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Haitidə Missiyası (BMT-ninHM) Sentyabr 1993 - iyun 1996

United Nations Mission in Kosovo (UNMIK) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Kosovoda Missiyası (BMT-nin KM)

United Nations Mission in the Central African Affairs (MINURCA) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Mərkəzi Afrika məsələləri üzrə Missiyası (BMT-nin MAM)

United Nations Mission in the Central African Republic (MINURCA) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının mərkəzi Afrika Respublikasında Missiyası (BMT-ninMARM) Mart 1998

United Nations Mission Observers in Sierra Leone (UNOMSIL) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sierra-Leonedə Missiyası (BMT-nin SLM)

United Nations Mission Observers in Tajikistan (UNMOT) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Tacikistanda Missiyası (BMT-nin TM)

United Nations Mission of Observers in Prevlaka (UNMOP) (Croatia) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Prevlaka yarımadasında Müşahidə Missiyası (BMT-nin PMM) (Xorvatiya) Yanvar 1996

United Nations Mission of Observers in Sierra Leone (UNOMSIL) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sierra-Leonda Müşahidə Missiyası (BMT-ninSLMM)

United Nations Mission of Observers in Tajikistan (UNMOT) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Tacikistanda Müşahidə Missiyası (BMT-ninTMM) Dekabr 1994

United Nations Non-Governmental Liasion Service (UN/NGLS) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qeyri-Hökumət Əlaqələri Xidməti (BMT-nin QHƏX)

United Nations Observation Group in Lebanon (UHOGIL) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Livanda Müşahidə Qrupu (BMT-nin LMQ) İyun - dekabr 1958

United Nations Observer Group in Central America (ONUCA) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Mərkəzi Amerikada Müşahidə Qrupu (BMT- nin MAMQ) Noyabr 1989 - Yanvar 1992

United Nations Observer Mission in Angola (MONUA) – Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Anqolada Müşahidə Missiyası (BMT- nin AMM) İyul 1997 -

United Nations Observer Mission in El Salvador (ONUSAL) – Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Salvadorda Müşahidə Missiyası (BMT-nin SMM) İyun 1991 - aprel 1995

United Nations Observer Mission in Georgia (UNOMIG) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Gürcüstanda Müşahidə Missiyası (BMT- ninGMM) Avqust 1993

United Nations Observer Mission in Liberia (UNOMIL) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Liberiyada Müşahidə Missiyası (BMT-nin LMM) Sentyabr 1993 - sentyabr 1997

United Nations Observer Mission Uganda - Rwanda (UNOMUR) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Uqanda-Ruanda Müşahidə Missiyası (BMT ninURMM) İyun 1993 – sentyabr 1994

United Nations Office for Project Services (UNOPS) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Layihə Xidmətləri İdarəsi (BMT-nin LXİ)

United Nations Operation in Congo (ONUC) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Konqoda Əməliyyatı (BMT-nin KƏ) İyul 1960 - iyun 1964

United Nations Operation in Mozambique (UNOMOZ) – Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Mozanbikdə Əməliyyatı (BMT-nin MƏ) Dekabr 1992-dekabr 1994

United Nations Operation in Somalia I (UNOSOM I) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Somalidə Əməliyyatı I (BMT-nin SƏ)I) Aprel 1992 - mart 1993

United Nations Peacekeeping Force in Cyprus (UNFICYP) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Kiprdə Sülhün Mühafizəsi üzrə Hərbi Qüvvələri (BMT-ninKSMHQ) Mart 1964

United Nations Population Fund (UNFPA) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Əhali Fondu (BMT-nin ƏF)

United Nations Protection Force (UNPROFOR) (former Yugoslavia) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Mühafizə Qüvvələri (BMT-ninMQ) (Keçmiş Yuqoslaviyada) Mart 1992 - dekabr 1995

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Yaxın Şərqdə Fələstinli Qaçqınlarla iş üzrə Agentliyi (BMT-nin YŞFQA)

United Nations Research Institute for Social Development (UNRISD) - Sosial İnkişaf naminə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Tədqiqatlar İnstitutu (BMT-nin SİTİ)

United Nations Security Council (UNSC) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurası (BMT-nin TŞ)

United Nations Security Force in West New Guinea (UNSF) (West Irian) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qərbi Yeni Qvineyada Təhlükəsizlik Qüvvələri(BMT ninQYQTQ)(Qərbi İrian) Oktyabr 1962 - aprel 1963

United Nations Special Session on Disarmament (UNSSD) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Tərksilah üzrə Xüsusi Sessiyası (BMT-nin TXS)

United Nations Sudano-Sahelian Office (UNSO) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sudan Bürosu (BMT-nin SB)

United Nations Support Mission in Haiti (UNSMIH) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Haitidə Dəstək Missiyası (BMT-nin HDM) İyul 1996-iyul 1997

United Nations Transition Assistance Group (UNTAG) (Namibia and Angola) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Keçid Dövründə Yardım Qrupu (BMT-nin KDYQ) (Namibiya və Anqola) Aprel 1989 - mart 1990

United Nations Transition Authority in Cambodia (UNTAC) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Kambocada Müvəqqəti Orqanı (BMT-nin KMO) Mart 1992 - sentyabr 1993

United Nations Transition Mission in Haiti (UNTMIH) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Haitidə Keçid Missiyası (BMT- nin HKM) Avqust - noyabr 1997

United Nations Transitional Administration for Eastern Slavonia, Baranja and Western Sirmium (UNTAES) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Şərqi Slavoniya, Baranj və Qərbi Sirema üçün Müvəqqəti İdarəçiliyi (BMT-nin ŞSBQSMİ) (Xorvatiya) Yanvar 1996 - yanvar 1998

United Nations Truce Supervision Organization (UNTSO) (Jerusalem) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sülh Şərtlərinin Yerinə Yetirilməsinə Nəzarət Orqanı (BMT-nin SŞYYNO) (Yerusəlim) iyun 1948

United Nations University (UNU) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Universiteti (BMT-nınU)

United Nations Verification Mission in Guatemala (MINUGUA) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qvatemelada Yoxlama Missiyası (BMT-ninQYM) Yanvar - may 1997

United Nations Volunteer (UNV) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Könüllüləri (BMT nin K)

United Nations Yemen Observation Mission (UNYOM) - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Yəmən Müşahidə Missiyası (BMT-nin YMM) İyul 1963 - sentyabr 1964

Universal Postal Union (UPU) - Ümumdünya Poçt İttifaqı (ÜPİ)

Verification Coordinating Committee (VCC) - Verifikasiya Koordinasiya Komitəsi (VKK)

Video News Release (VNR) - Video Xəbər Buraxılışı(VXB)

Voluntary Export Restriction (VER) - Könüllü İxracın Məhdudlaşdırılması (KİI)
Voluntary Restraint Arrangement (VRA) - Könüllülərin İxtisarı haqqında Razılaşma (KİR)
Weapons of Mass Destruction (WMD) - Kütləvi Qırğın Silahları (KQS)
Western European Armaments Group (WEAG) - Qərbi Avropa Silahlanma Qrupu(QASP)
Western European Union (WEU) - Qərbi Avropa İttifaqi (QAİ)
Women's International Democratic Federation (WIDF) - Qadınların Beynəlxalq Demokratik Federasiyası (QBDF)
Working Group (WG) - İşçi Qrup (İQ)
Working Parliament (WP) - İşçi Parlament (İP)
World Confederation of Labour (WCL) - Beynəlxalq Əmək Konfederasiyası (BƏK)
World Council of Churches (WCC) - Ümumdünya Kilsə Şurası (ÜKŞ)
World Federation of Democratic Youth (WFDY) - Demokratik Gənclərin Dünya Federasiyası (DGDF)
World Federation of Scientific Workers (WFSW) - Elmi İşçilərin Ümumdünya Federasiyasi (EİÜF)
World Federation of Trade Unions (WFTU) - Treyd-Yunionların Dünya Federasiyası (TYDF)
World Federation of United Nations Associations (WFUNA) - BMT Assosiasiyasının Dünya Federasiyası (BMT-nin DF)
World Food Council (WFC) - Ümumdünya Ərzaq Şurası(ÜƏŞ)
World Food Programme (WFP) - Ümumdünya Ərzaq Proqramı (ÜƏP)
World Health Assembly (WHA) - Ümumdünya Səhiyyə Şurası (ÜSŞ)
World Health Organization (WHO) - Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST)
World Intellectual Property Organization (WIPO) -Ümumdünya İntellektual Mülkiyyət Təşkilatı (ÜİMT)

World Meteorological Organization (WMO) - Ümumdünya Metereologiya Təşkilatı (ÜMT)
World Peace Council (WPC) - Ümumdünya Sülh Şurası (ÜSŞ)
World Peace Foundation (WPF) - Ümumdünya Sülh Fondu (ÜSF)
World Power Conference (WPC) - Ümumdünya Energetika Konfransı (ÜEK)
World Science Information System (UNISIST) - Ümumdünya Elmi,İnformasiya Sistemi (ÜEİS)
World Tourism Organization (WTO) - Ümumdünya Turizm Təşkilatı (ÜTT)
Youth Atlantic Treaty Association (YATA) - Gəncliyin Atlantik Müqavilə Assosiasiyası (GAMA)
Zone of Peace, Freedom and Neutrality (ZOPFAN) - Sülh,Azadlıq və Neytrallıq Zonası (SANZ)

APPENDICES

- ✓ Appendix 1. Latin,French Words and Phrases Used in International Documents
- ✓ Appendix 2. Geographical names
- ✓ Appendix 3. Names of some Istitutions in Azerbaijan
- ✓ Appendix 4. National Holidays of Azerbaijan

***

ƏLAVƏLƏR

- ✓ Əlavə 1. Beynəlxalq sənədlərdə istifadə olunan latın, fransız mənşəli sözlər və ifadələr.
- ✓ Əlavə 2. Coğrafi adlar.
- ✓ Əlavə 3. Azərbaycandakı bəzi müəssisələrin (institutların) adları
- ✓ Əlavə 4. Azərbaycanın Milli bayramları.

Appendix 1

Latin,French Words and Phrases Used in International Documents

Beynəlxalq sənədlərdə istifadə olunan latın, fransız mənşəli sözlər və ifadələr

a contrario - əks təqdirdə
a dato - imzalandığı gündən
a die - bu gündən
a fortiori - xüsusən
a posteriori - təcrübə əsasında
a priori - təcrübəyə qədər
a.c. = **anni currentis** - cari il
A.D. = **anno domini** - bizim era,Miladdan sonra
a.f. = **anni futuri** - gələn il
a.i = **ad interim** - əvəzi,müvəqqəti
a.m. = **ante meridiem** - günortaya qədər
ab initio = **ab init.** - əvvəldən, yaranandan
ad exemplum - misal üçün
ad finem - sona qədər
ad hoc - xüsusi missiyaların yerinə yetirilməsi üçün müəyyən edilən və müvəqqəti xarakter daşıyan, xüsusi missiyaların, xüsusi nümayəndəliklərin və i. fəaliyyətini tənzimləyən normalar
ad hominem - individual (şəxsi) əsasda
ad idem - həmin
ad infinitum - sonsuza qədər; əbədi
ad legem - qanuna əsasən; qanunla
ad memorandum - yaddaş üçün
ad referendum - baxılana qədər, əvvəlcədən; məruzə üçün. ən yuxarı instansiyalar tərəfindən sənədin bəyənilməsinin vacibliyini göstərən qeyd-şərt

ad verbum - hərfi
ad volarem tax - vergi, malın dəyərinə münasib tutulan vergi, müəyyən bir məbləğlə deyil, faizlə bildirilən rüsum
addendum - əlavə; ön söz
altera pars - digər tərəf
anni currentis =**a.c.** - bu ildən
ante bellum - müharibəyə qədər
ante diem - bu günə qədər
appelation *d'origine* - ad, məhsulun istehsal olunduğu yerə görə verilən ad
appendix - əlavə, ön söz
articulus secretissimus - ən məxfi hissə, maddə (müqavilənin, sazişin və i.)
B.C = **before christ** eramızdan əvvəl
bona fide - səmimi qəlbdən; vicdanla
bona fides - xoş məram; vicdan
bono sensu – yaxşı mənada
bourse - Parisdə fond birjası və pul bazarı.
bullion - külçə formasında olan gümüş və ya qızıl
caetera activitati - şəraitə uyğun (mülahizəyə görə) hərəkət etmək. səfirlərə verilən təlimatın həmişə işlənən son sözləri.
casus belli - müharibəyə bəhanə ola biləcək hadisə,səbəb
casus foedoris - ittifaq müqaviləsinin şərtlərinin (öhdəliklərinin) qüvvəyə mindiyi vəziyyət
causa activa - mövcud vəziyyət
causa obligationis - öhdəlik
charge d' affaires - işlər müvəkkili
clausula rebus sic stantibus - vəziyyətin dəyişməyəcəyi halda müqavilənin qüvvədə qalacağını təmin edən razılaşma
commission - vəzifəyə (posta) təyinat
con tempo - bir vaxtda
confirmatio - sübut; əsaslanma; təsdiqlənmə
consensus - ümumi razılaşma
consensus gentium - xalqların yekdil razılığı

contra pacem - sülh əleyhinə
conventio omnis inteligitur rebus sic stantibus - şəraitin dəyişməzliyini nəzərdə tutan hər hansı bir saziş
copia vera - düzgün köçürmə (kopiya)
corpus juris - qanunlar külliyyatı
corrigenda - düzəlişlər
coup d'etat - dövlət çevrilişi
cui bono? - kimə sərfəlidir?
cui prodest? - kimin xeyri nədir?
cum hoc - bundan sonra
customs cooperation council nomenclature - yüklərin gömrük deklarasiyasının dünyada qəbul olunan standartlaşdırılmış sistemi
de dato - tarixi qeyd olunmuş
de facto - de fakto; faktiki tanınma
de jure -de yure: beynəlxalq hüquq əsasında tanınma
de lege ferenda - qanunvericilik nöqteyi nəzərindən
de rigore juris - *sərt qanunlar*
de riguer - vacib
de 'savouer - əl çəkmək, imtina etmək
ded lege lata - mövcud qanunun nöqteyi nəzərindən
delegatus non potest delegare - nümayəndə kimi göndərilən nümayəndə göndərə bilməz (yəni nümayəndənin öz missiyasını başqasına həvalə etmək hüququ yoxdur).
derogation - şərtlərinin yerinə yetirilməsinin müvəqqəti dayandırılması (müqavilədə və.s)
dobson - ozon səviyyəsinin ölçülməsi
donner la main - qonağa fəxri yer vermək, xüsusi hörmət əlaməti kimi ev yiyəsinin sağ tərəfində otuzdurmaq mənasında işlənilir.
doyen - hər hansı bir qrupun çox hörmətli və təcrübəli üzvü (kişi)
doyenne - hər hansı bir qrupun çox hörmətli və təcrübəli üzvü (qadın)
dura lex, sed lex - *qanun-sərtdir, amma qanundur*

e.g. = **exempli gratia** - misal üçün
en marge - öz hüdudundan kənar (zaman və məkan baxımından)
en poste - səlahiyyətli nümayəndə öhdəliklərini qəbul etmiş şəxs
en principe - ümumiyyətlə; bir qayda olaraq
entente - qarşılıqlı anlaşma, razılıq (saziş)
entrepot - növbəti bölgü üçün malın yığıldığı və saxlanıldığı yer
error facti - faktiki səhv
error in forma - formal səhv
error in re - faktiki səhv
error juris - hüquqda səhv; hüquqi səhv
et alia - və ilaxir və sair
et alii - və başqaları
et caetera = **et cetera** etc- və sair
ex aequo et bono - ədalət baxımından (formal qanunla yox)
ex analogia - analogiya baxımından
ex co ob guard mittitur - diplomatik nümayəndənin göndərən hökumət tərəfindən tapşirilan vəzifələrin xarakterinə görə qəbul edən dövlət tərəfindən rədd edilməsi
ex consensu - razılıqla
ex dono - hədiyyə olaraq
ex fide bona - təmiz vicdanla
ex jure - hüquqa əsasən,qanunla
ex jure humano - insan hüququna əsasən
ex lege - qanuna əsasən
ex lex - qanundan kənar
ex necessitate rei - vaciblik baxımında
ex officio - müəyyən vəzifəli və səlahiyyətli şəxs. komitəyə təyinat ex officio ola bilər, müəyyən vəzifəni daşıyan şəxs var, müvəqqəti təyin olunub, hələlik vəzifəni saxlayır, bununla belə bu təyinat onun şəxsi keyfiyyətləri ilə bağlı deyil.
ex parte - bir tərəfin xeyrinə
ex post - sonra (sonrakı tarix ilə)
ex post facto - faktdan sonra
ex re - buna görə

ex tempore - qəflətən, dərhal
ex vi termini - formal
exemplum - misal; nümunə
explicite - aydın, aşkar şəkildə
exprompto - ekspromt, gözlənilmədən
extra jus - hüququn tələblərindən kənar
extra ordinem - qeyri-adi
f.v. = **folio verso** vərəqlərə görə səhifələmə
facta concludentia - yekun nəticə üçün kifayət edən fakt
factum – iş, fakt
fait accompli - baş vermiş və ona görə də artıq müzakirəyə ehtiyacı olmayan hərəkət
faux pas - kobud səhv (hərfi mənada-səhv addım)
fiduciary issue - qızılla təmin olunmayan pulların emissiyası
folio verso = **f.v** - növbəti səhifədə
force majeure - fövqəladə vəziyyət, fors-major(müqavilədə nəzərdə tutulmayan situasiya)
functis officio - öz işini gördü (yəni geri çağırıldı)
good offices - xeyirxah xidmətlər
grandes puissances - böyük dövlətlər
gratis dictum - dəlilsiz
h.e. = **hoc est** - belə
high level conference - yüksək səviyyəli müşavirə
hoc loco - bu yerdə
hoc sensu = **h.s** – bu mənada
honoris causa =**h.c.** - hörmət əlaməti olaraq,
ibidem - orada
id est - başqa sözlə, yəni
id quod erat demonstrandum - sübut olunmalı
idem - həmin, eyni
idem quod = **i.d** - necə ki
in loco - yerində
in actu - fəaliyyətdə olan
in brevi - qısaca

in carne - şəxsi
in casu, in casum - halda
in corpore - tam heyətdə
in diem - bir günə
in dubio - şübhəli
in esse - həqiqi, mövcud
in facto - həqiqətdə
in fine = i.f - sonda
in futuro - gələcəkdə
in genere - ümumiyyətlə
in hoc casu - bu halda
in indefinitum - qeyri-müəyyən müddətə
in integrum - bütövlükdə
in jure - qanuni əsasda
in originali - əslində
in pace - sülhdə, dinclikdə
in parenthesi - 1.ötəri 2.mötərizədə
in pari passu - bərabər əsasda
in persona - şəxsən
in prima instantia - birinci instansiyada
in rebus - işdə
in situ - yerləşdiyi məkanda
in statu quo ante - əvvəllər olduğu vəziyyətdə
in status guo - indi olduğu vəziyyətdə
in toto - bütünlükdə
inde - buradan, buna görə
infra =inf - aşağı, ardınca
in-re - həqiqətdə
inter alia - bundan başqa, başqa şeylər arasında
inter partes - tərəflər arasında
inter se - öz aralarında
ipso facto - bu səbəbdən, faktiki
ipso jure - qanun əsasında
jurata - andli şahidlik, andlı, andlılar məhkəməsi

jus civile - vətəndaş hüququ
jus cogens - ümumi hüquq
jus gentium - beynəlxalq hüquq,xalqların hüququ
jus romanum - roma hüququ
jus sanguinis - qan hüququ, qan qohumluğuna əsaslanan
jus soli - yer hüququ, doğulduğu yerə əsaslanan
l.c. = loco citato - sitat gətirilən yer
laissez-faire - dövlətin iqtisadi məsələlərə qarışmamaq siyasəti
laissez-passer - müəyyən zonaya səyahət və ya səfər icazəsi
lapsus linguae - nitqdə səhv
legatus latere - papa tərəfindən katolik ölkəyə hər hansı bir tapşırıqla göndərilən kardinal
legatus missus - Vatikanın nümayəndəsi, leqat-səfir
legatus natus - vəzifəcə leqat, yəni bu və ya digər ölkənin kilsəsində tutduğu mövqeyinə görə katolik rütbə (prelat)
lex - qanun
lex civiles - vətəndaş qanunu
lex non scripta - yazılmamış qanun
lex specialis - xüsusi qanun
lex umperfecta - qanunların diplomatik nümayəndəyə tam tətbiq olunmaması
liberum arbitrium - seçmək azadlığı
literae procuratoriae - səlahiyyət, etimad
loco citato = loc. cit; l.c. - sitat gətirilən yerdə
locus sigilli = l.s - möhür üçün yer
mala fides - vicdansızlıq
mandatum - mandat, müqavilə öhdəlikləri
mandatum cum libera - qeyri-məhdud səlahiyyət
manu armata - silah gücünə
manu brevi - təxirə salınmaz, tez
medias res - işin mahiyyəti
mens legis - qanunun mahiyyəti
modus operandi - fəaliyyət qaydası

modus procedenti - hər hansı öhdəlik və ya hərəkət beynəlxalq sazişə görə və hansı qaydada yerinə yetirilməlidir
modus vivendi - müvəqqəti razılaşma, fikir ayrılığına baxmayaraq maraqlı tərəflərin fəaliyyətini davam etdirmək razılığı
mutatis mutandis - lazım olan dəyişikliklərlə
ne varietur - aktlarda işlədilən ifadələrdə "dəyişiklik etmək olmaz"
nolens-volens = volens nolens - vacib olduğu üçün
nomen juris - hüquqi termin
nomine et re - həqiqətdə
non-intervention - qarışmama, müdaxilə etməmə
nota bene = n.b- işarələmək (kitabda diqqəti cəlb etmək üçün)
nudis verbis - kifayət qədər əsasi olmayan
omnium consensu - ümumi razılaşma ilə
on sufferance - mərhəmət hissindən irəli gələn, səhlənkarlıq ucbatından
optima fide - tam inamla
opus citatum = op. cit. - sitat edilmiş
ordre de preseance - böyüklük ardıcıllığı
ordre du jour - gündəlik
p.a. = per annum - hər il, illik
p.m = post meridiem - günortadan sonra
pacta sunt servanda - müqaviləyə riayət olunmalıdir
pactum pacis - sülh müqaviləsi
par in parem non habet jurisdictionem - bərabərlərin yurisdiksiyası olmur
pari passu - *tədricən, müntəzəm*
pars pro toto - bir hissə (tamın yerinə)
per analogiam - analoji
per capita - bir nəfərə düşən pay
per contra - digər tərəfdən
per diem - günündə
per exemplum - məsələn
per idem - eyni ardıcıllıqla
per legem terrae - ölkə qanunlarına əsasən

per se - təmiz halda
post bellum - müharibədən sonra; hərbdən sonra
post factum - hadisə baş verəndən sonra
post mortem - 1.meyitin müayinəsi 2.baş verən hadisənin müzakirəsi və tədqiqatı
post postscriptum = p.p.s - yazılana ikinci əlavə
pour condoleances - vizit kartında qeyd: başsağlığı bildirmə İxt: P.C.
pour faire connaissance - vizit kartında qeyd: tanışlığından məmnun olduğunu bildirən ifadə
pour feliciter a locassion du Nouvel An - vizit kartında qeyd: yeni il münasibət ilə təbrik İxt:P.F.N.A.
pour fete - vizit kartında qeyd: bayram münasibəti ilə təbrik: İxt:P.F
pour prendre conge - vizit kartında qeyd: axırıncı vizit zamani xudahafizləşmə. İxt:P.P.C.
pour presentation - vizit kartında qeyd: təqdim etmə. (Yeni təyin olunmuş diplomatın qiyabi təqdim olunması üçün səfirin vizit kartı üzərində karandaşla yazılmış qeyd)İxt: P.P.
pour remercier - vizit kartında qeyd: təşəkkür bildirmə. İxt: P.R.
pour rendre visite - vizit kartında qeyd: görüşə gəlmək üçün.İxt:P.R.V
pour sa gouverne - sizin nəzərinizə (çatdırıram ki)
pourparlers - danışıqlar (müzakirədən əvvəl)
praetermission titulo - titulları demədən (sadalamadan)
prendre acte - məlumat kimi qəbul etmək. hər hansı bir tərəf özü qarışmaq arzusunda olmasa da, lazım gəldikdə özünün verdiyi təklifdən istifadə edə bilər
prima facie - ilk baxışdan, hər şeydən əvvəl sübuta əsasən`
pro anno - hal-hazırda
pro et contra - lehinə və əleyhinə
pro forma - görüntü üçün
pro futurum - gələcəkdə
pro interim - müvəqqəti

pro mortem - hadisələrin gələcək təcrübə üçün analiz edilməsi
pro nuno - hal-hazırda, indi
pro rata - müvafiq olaraq
pro tempore - müvəqqəti
proces-verbal de - depozitə qoyulma protokolu
proces-verbal final - yekun protokolu
proces-verbale - iclasın protokolu
pro-memoria - yaddaş üçün. memorandum növü
pronunciamiento - proklamasiya, manifest, adətən inqilabi çevrilişlə bağlı olan
proviso - istisna
q.e.d. = quod erat demonstrandum - sübuta ehtiyacı olan
quaestico facti - fakt məsələsi
quaestico juris - hüquq məsələsi
quid pro quo - bir şeyin əvəzinə verilən, kompensasiya
quiproquo - səhv, yanlış anlaşılma
quod demonstrandum est - sübut etmək, tələb olunan
quod erat demonstrandum =QED - sübut olunmalı
quod vide - buna bax
ratio decidendi - həll olunma əsasi
ratio legis - qanunun əsasi
rebus sic distantibus – işlərin bu vəziyyətində
rebus sic stantibus - əgər müqavilənin bağlandığı şərtlər fundamental olaraq dəyişilibsə, bundan sonra müqaviləni mütləq hesab etməməyi təsdiq edən hüquqi doktrina
regula juris - hüquq norması
renversementes des alliances - ittifaqların süqutu, dağılması
reponder sil vous plait - lütfən, cavab verin. İxt:R.S.V.P.
reserve - məktubun, kağızın və s. ancaq ünvan yiyəsinə aid olduğunu göstərən qeyd
restitutio in integrum - ilkin formasının bərpası
round-table-konferenz - iştirakçıların bərabər hüquqla dəyirmi masa arxasında müşavirəsi

rout - kiminsə dəvəti ilə siyasi xadimlərin, diplomatların iştirak etdiyi təntənəli gecə, ziyafət
s.d = sine die tarixin göstərilməməsi
scilicet - məhz
sequens, sequentes = seq,sq,seqq,sqq - növbəti yer,səhifə
semper idem - eyni
sensu stricto - dar mənada
sic dicta - belə desək
sine anno et loco =s.a.e.l. - il və yer göstərilmədən
sine die - tarixi göstərilmədən
sine jure - qanunsuz
sine qua non - ayrılmaz hissə
sine loco - yeri göstərilmədən
sine loco, anno, vel nomine - yer, il və hətta ad göstərilmədən
status juridicus - hüquqi vəziyyət
status quo - status-kvo
status quo ante - əvvəlki vəziyyət
status quo ante bellum - müharibəyə qədər ki vəziyyət, yəni müharibənin etdiyi dəyişiklərə qədər olan vəziyyət
status quo post bellum - müharibədən sonrakı vəziyyət
stricto jure - sərt qanuna əsasən
suaviter in modo, fortiter in re - ədəbli davranış,məqsədində möhkəm
sub consensu - razılıq
sub specie - nöqteyi nəzərdən
sui generis - öz-özünə
sujet mixte - ikili təbəəsi olan sərhəd ərazilərinin sakini
supra - yuxarı bax (mətndə)
supra scriptum - yuxarıda yazılmış
tacitus consensus - sükutla ifadə olunan razılıq (sinonim)
tacuta conventio - sükutla ifadə olunan razılıq
terra incognita - qeyri-müəyyən ərazi
the cannon short rule - topdan atəş qaydası (ərazi sularının eni top mərmisinin uçuş uzaqlığı qədərdir mənasında işlədilir)

to take note of - bax: prendre acte
toto corpore - bütünlüklə
ulti possidetis - müharibəyə qədər ki mövcud vəziyyətə görə hüquqların qarşılıqlı tanınması formulu
ultimatissimum - çox ciddi ultimatum
ultra vires - qeyri-qanuni, səlahiyyətdən kənar
ut infra - necə deyirlər
ut supra - yuxarıda deyildiyi kimi
uti possidetis - döyüşən tərəflərin işğal etdiyi əraziyə olan hüquqlarının qarşılıqlı tanınması formulu
v. = vide 1.orada bax 2.müraciət et
v.i. = vide infra - aşağıya bax
v.s. = vide supra - yuxarı bax
verbatim -hərfi
vereinbarung alm. - hüquq yaradan müqavilə
verso - çevir
verso folio - səhifənin arxa tərəfində
versus - qarşı
verte - çevir(mək)
vertrag alm. - müqavilə-razılaşma
via - vasitəsilə
vice versa = v.v - əksinə
videlicet = viz- məhz
vidi - baxdım, gördüm (işarəni)
vis legis - qanunun gücü
visite de condoleance - başsağlığı vermək üçün edilmiş təşrif
viva voce - şifahi formada, yazmayaraq
volte face - əvvəlki siyasətdən qəfil və tam imtina

Appendix2

Geographical names – Coğrafi adlar

Accra - Akkra
Addis Ababa - Əddis Əbeybə
Aden - Ədən
Adriatic Sea - Adriatik dənizi
Aegean Sea - Eqey dənizi
Afghan / Afghani - əfqan
Afghanistan - Əfqanıstan
Africa - Afrika
African - afrikalı
Albania - Albaniya
Albanian - alban
Algeria - Əlcəzair
Algerian - əlcəzairli
Almaty - Almati
Alps (the) - Alp dağları
Amazon - Amazon çayı
America - Amerika
American - amerikalı
American(s) - amerikalı(lar)
Amu Darya - Amu Dərya çayı
Amur - Amur çayı
Andaman Isles - Andaman adaları
Andorra - Andorra
Andorran - andorralı
Angola - Anqola
Ankara - Ankara
Antananarivo - Antananaruvu

Antarctic Continent - Antraktida
Antigua and Barbuda - Antiqua və Barbuda
Antiguan Barbudan - antiqua Barbudalı
Appalachains - Appalaç dagları
Arab Republic of Egypt - Misir Ərəb Respublikası
Arabia - Ərəbistan
Aral Sea - Aral dənizi
Arctic - Arktika
Arctic Ocean (the) - Şimal Buzlu okeanı
Argentina - Argentina
Argentine / Argentinean the -argentinalı
Arizona - Arizona
Arkansas - Arkanzas
Arkhangelsk - Arxangelsk
Armenia - Ermənistan
Armenian - erməni
Ashkhabad - Aşqabad
Asia - Asiya
Asia Minor - Kiçik Asiya
Asian - asiyalı
Asmara - Asmara
Asuncion - Asunsion
Athens - Afina
Atlantic Ocean - Atlantik okeanı
Atlas Mts - Atlas dağları
Auckland - Oklend
Australia - Avstraliya
Australian - avstraliyalı
Austria - Avstriya
Austrian - avstriyalı
Azerbaijan - Azərbaycan
Azerbaijani AmE Azeri - azərbaycanlı / azəri
Azores - Azor adaları
Bab - el - Mandeb - Bab əl Məndəb boğazı

Baffin Bay - Baffin boğazı
Bag(h)dad - Bağdad
Bahamas ,Bahama Isles(the) - Baham adaları
Bahamian - bahamlı
Bahrain / Bahrein - Bəhreyn
Bahraini / Bahreini - bəhreynli
Baikal Lake - Baykal gölü
Baku - Bakı
Balkans - Balkanlar
Baltic Sea - Baltik dənizi
Baltimore - Baltimor
Bangkok - Bankok
Bangladesh - Bangladeş
Bangladeshi - banqladeşli
Barbadian - barbadoslu
Barbados - Barbados adası
Barcelona - Barselona
Barents Sea - Barens dənizi
Basra - Bəsrə
Bavaria - Bavariya
Beirut - Beyrut
Belarus - Belarus
Belarus - Belorus
Belgian - belçikalı
Belgium - Belçika
Belgrade - Belqrad
Belize - Beliz
Belorussian - belorus
Bengal, Bay of - Benqal körfəzi
Benin - Benin
Bering Sea - Berinq dənizı
Berlin - Berlin
Bermuda Islands / Bermudas - Bermud adaları
Bern - Bern

Bhutan - Butan
Bhutani / Bhutanese - butanlı
Birmingham - Birmingem
Biscay , Bay of - Biskay körfəzi
Bissau - Bissau
Black Sea - Qara dəniz
Bolivia - Boliviya
Bombay - Bombey
Bonn - Bonn
Bosnia and Herzegovina - Bosniya və Herseqoveniya
Boston - Boston
Botswana - Botsvana
Brazil - Braziliya
Brazilian - braziliyalı
Brazzaville - Brazzavil
Bremen - Bremen
Brighton - Brayton
Bristol - Bristol
Briton(s), British - britaniyalı(lar)
Brunei Darussalam - Bruney Dər -əs Səlam Dövləti
Bruneian - Bruneyli
Brussels - Brüssel
Bucharest - Buxarest
Budapest - Budapeşt
Buenos Aires - Buenos - Ayres
Bujumbura - Bucumbura
Bulgaria - Bolqarıstan
Bulgarian - bolqar
Burkina Faso - Burkina Faso
Burkines - burkina fasolu
Burma - Birma
Burmese - birmali
Burundi -Burundi
Burundia - burundili

Cairo - Qahirə
Calcutta - Kəlküttə
California - Kaliforniya
Cambodia - Kambodca
Cambridge - Kembric
Cameroon - Kamerun
Cameroonian - kamerunlu
Campuchea - Kampuçia
Canada - Kanada
Canadian - kanadalı
Canaries, Canary Isles - Kanar adaları
Canberra - Kanberra
Cape of Good Hope - Ümüd burnu
Cape Verde Isles -Yaşıl Burun adaları
Caracas - Karakas
Cardiff - Kardiff
Caribbean Sea - Karib dənizi
Carpathians - Karpat dağları
Caspian Sea - Xəzər dənizi
Caucasus, the - Qafqaz
Central African Republic - Mərkəzi Afrika Respublikası
Central America - Mərkəzi Amerika
Central Asia - Mərkəzi Asiya
Ceylon - Seylon adası
Chad - Çad
Chadian - çadlı
Channel Isls - Normand adaları
Chicago - Çikaqo
Chile - Çili
Chilean - çilili
China - Çin
Chinese - çinlı
Chomo - lungma - Comolunqma (zirvə)
Chuckchee Sea - Çukot dənizi

Cleveland - Klivlend
Clyde - Klayd çayı
Colombia - Kolumbiya
Colombo - Kolombo
Colorado - Kolorada
Comoros - Komor adaları
Conakry - Konakri
Congo - Konqo
Copenhagen - Kopenhagen
Cordilleras (the) - Kordilyer dağları
Corfu - Korfu adası
Corsica - Korsika adası
Costa Rica - Kosta Rika
Cote d'Ivoire - Kot - d'İvuar
Crete - Krit adası
Crimea , the - Krım
Croatia - Xorvatiya
Cuba - Kuba
Cuban - kubalı
Cypriot - kiprli
Cyprus - Kipr adası
Czech - çex
Czech Republic(the) - Çex Respublikasi
Dakar - Dakar
Damascus - Dəməşq
Danish/Dane - danimarkali
Danube - Dunay çayı
Dar - es - Salaam - Dar əs Salam
Dardanelles - Dardanel
Dead Sea - Ölü dəniz
Delaware - Delaver
Delhi - Dehli
Democratic People 's Republic of Korea - Koreya Xalq
Demokratik Respublikası

Denmark - Danimarka
Djakarta - Cakarta
Djibouti - Cibuti
Djiboutian - cibutili
Dnieper - Dnepr çayı
Dniester - Dnestr çayı
Dominica - Dominika
Dominican - dominikali
Dominican Republic - Dominican Respublikası
Don - Don çayı
Dover, Strait of - Duvr boğazı
Dubai - Dubay
Dublin - Dublin
Dushanbe - Düşənbə
Dutch, Dutchman - holland
Dutchwoman - holland qadın
East Pole - Şərq qütbü
Eastern Samoa - Şərqi Samoa
Ecuador - Ekvador
Ecuadorian - ekvadorlu
Edinburgh - Edinburq
Egypt - Misir
Egyptian - misirli
El Salvador - El - Salvador
Elba - Elba adası
Elbe - Elba çayı
Elbrus - Elburus (dağ)
England - İngiltərə
English - ingilis
English Channel - La Manş boğazı
Enisei - Yenisey çayı
Equatorial Guinea - Ekvatorial Qvineya
Equatorial Guinean - Ekvatorial Qvineyalı
Eritrea - Eritreya

Estonia - Estoniya
Estonian - eston
Ethiopia - Həbəşistan / Efiopiya
Ethiopian - həbəş
Etna - Etna (yanar dağ /vulkan)
Europe - Avropa
European - avropalı
Everest Everest (dağ) bax : Chomolungma
Falkland Isls - Folklend adaları
Federated States of Micronesia - Mikroneziya Fedrativ Ştatları
Fiji Isls -Fici adaları
Finland - Finlandiya
Finnish / Finn - filandiyalı/fin
Florence - Florensiya
Florida - Florida
France - Fransa
French / Frenchman - fransız
Frenchwoman - fransiz qadın
Gabon - Qabon
Gabonese - qabonlu
Galapagos Isles - Qalapaqoz adaları
Gambia (the) - Qambiya
Gambian - qambiyalı
Ganges - Qanq çayı
Geneva - Cenevrə
Genoa - Genuya
Georgetown - Corctoun
Georgia - Gürcüstan
Georgian - gürcü
German - alman
Germany - Almaniya
Ghana - Qana
Ghanaian - qanalı
Gibraltar - Cəbəllütariq

Glasgow - Qlazqo
Gobi, the - Qobi (səhra)
Great Britain - Böyük Britaniya
Greece - Yunanıstan
Greek - Yunan
Greenland - Qrelandiya
Greenwich - Qrinviç
Grenada - Qrenada
Grenadian - qrenadalı
Grozny - Qrozni
Guatemala - Qvatemala
Guatemalan - qvatemalalı
Guinea - Bissau - Qvineya Bisau
Guinea - Qvineya
Guinean - qvineyalı
Guyana - Qayana
Hague (the) - Haaqa
Haiti - Haiti
Haitian - haitili
Hamburg - Hamburq
Hanoi - Hanoy
Harare - Harara
Havana - Havana
Hawaii - Havay
Hawaiian Islands - Havay adaları
Hebrides (the) - Hebrid adaları
Himalaya(s) the - Himalay dağları
Hindistan - Hind yarımadası
Hiroshima - Hirosima
Ho Chi Minh - Ho Şi Min
Holland Hollandiya , bax :Netherlands
Hollywood - Hollivud
Honduran - hondurasli
Honduras - Honduras

Hong Kong - Honq Konq
Hudson Bay (Strait) - Hudzon körfəzi
Hungarian - macar
Hungary - Macarıstan
Hwang Ho - Huanhe çayı
Iceland - İslandiya
Icelandic - islandiyalı
Idaho - İdaho
India - Hindistan
Indian - hindli
Indian Ocean (the) - Hind okeanı
Indiana - İndiana
Indonesia - İndoneziya
Indonesian - indoneziyalı
Ionian Sea - İon dənizi
Iowa - Ayova (ştat)
Iran - İran
Iranian - iranlı
Iraq - İraq
Iraqi - iraqlı
Ireland - İrlandiya
Irtish - İrtış çayı
Isfahan - İsfahan
Islamabad - İslamabad
Israel - İsrail
Israeli - israilli
Istanbul - İstanbul
Italian - italyan
Italy - İtaliya
Ivory Coast - Fil Dişi Sahili
Izmir - İzmir
Jakarta - Cakarta
Jamaica - Yamayka
Jamaican - yamaykalı

Japan -Yaponiya
Japanese - yapon
Java -Yava adası
Jiddah - Ciddə
Jordan - İordaniya
Jordanian - iordaniyalı
Kabul - Kabil
Kamchatka - Kamçatka
Kansas - Kanzas
Karabakh - Qarabağ
Kara Sea - Qars dənizi
Karachi - Kəraçi
Karelia - Kareliya
Kashmir - Kəşmir
Kazakh - qazax
Kazakhstan - Qazaxıstan
Kentucky - Kentukki (ştat)
Kenya - Keniya
Kenyan - keniyalı
Kharkov - Xarkov
Khartoum -Xartum
Kiev - Kiyev
Kilimanjaro - Kilimancaro (dağ)
Kinshasa - Kinşasa
Kirgyz - qırğız
Kirgyzstan - Qırğızıstan
Kiribati - Kiribati
Kishinev - Kişinyov
Korea - Koreya
Korean - koreyalı
Kuril Islands - Kuril adaları
Kuwait - Küveyt
Kuwaiti - küveytli
La Manche - La Manş

La Paz - La Pas
Labrador - Labrador
Lagos - Laqos
Laos - Laos
Laotian - laoslu
Laptev Sea - Laptevlər dənizi
Latvia - Latviya
Latvian - latviyalı/latış
Leban - livanlı
Lebanon - Livan
Leeds - Lids
Leipzig - Leypsiq
Lena - Lena çayı
Lesotho - Lesoto
Liberia - Liberiya
Liberian - liberiyalı
Libya - Liviya
Libyan - liviyalı
Libyan Arab Jamahiriya - Liviya Ərəb Camahiriyyəsi
Liechtenstein - Lixtenştein
Liechtensteiner / Lichtenstein - lixtenşteinlı
Lima - Lima
Lisbon - Lissabon
Lithuania - Litva
Lithuanian - litvalı
Liverpool - Liverpul
Lome - Lome
London - London
Los Angeles - Los Angeles
Louisiana - Luiziana
Lusaka - Lusaka
Luxembourg - Lüksemburq
Luxembourger - lüksemburqlu
Lyons - Lion

Macedonia - Makedoniya
Macedonian - makedoniyalı
Madagascan / Malagasy - madaqaskarlı
Madagascar - Madaqaskar
Madras - Mədrəs
Madrid - Madrid
Magellan, Strait - Magellan boğazı
Maine - Men (ştat)
Majorca - Mayorka
Malagasy - Malaqasi
Malawi - Malavi
Malawian - malavili
Malaysia - Malaziya
Malaysian - malaziyalı
Maldives(the) - Maldiv adaları
Maldivian - maldivyalı
Mali - Mali
Malian - malili
Malta - Malta
Managua - Manaqua
Manchester - Mançester
Mariana Isles - Mariana adaları
Marmora , Sea of - Mərmərə dənizi
Marshall Island (the) - Marşal adaları
Maryland - Merilənd
Maseru - Maseru
Mauritania - Mavritaniya
Mauritanian - mavritaniyalı
Mauritius - Mavriki
Mecca - Məkkə
Medina - Mədinə
Mediterranean Sea - Aralıq dənizi
Melbourne - Melburn
Mexico - Meksika

Mexico City - Mexiko (şəh)
Miami - Mayami
Michigan - Miçiqan
Milwaukee - Miluoki
Minnesota - Minesota
Minsk - Minsk
Mississippi - Missisipi (ştat /çay)
Missouri - Missuri (ştat / çay)
Moldova - Moldova
Moldovan - moldovan
Monacan, Monegasque - monakolu
Monaco - Monako
Mongol AmE Mongolian - monqol
Mongolia - Monqolustan
Monrovia - Monroviya
Montana - Montana
Monte Carlo - Monte Karlo
Montenegro - Çernoqoriya
Montevideo - Montevideo
Montreal - Monreal
Moroccan - mərakeşlı
Morocco - Mərakeş
Moscow - Moskva
Mosul - Mosul
Mozambique - Mozambik
Mozambiquean - mozambikli
Munich - Münhen
Murmansk - Murmansk
Myanmar - Myanma
Nagasaki - Naqasaki
Nairobi - Nayrobi
Namibia - Namibiya
Namibian - namibiyalı
Nanking - Nankinq

Naples - Neapol
Nauru - Nauru
Nauruan - naurulu
Near East - Yaxın Şərq
Nebraska - Nebraska
Nepal - Nepal
Nepalese - nepallı
Netherlands(the) - Niderland
New Guinea - Yeni Qveniya
New York - Nyu York
New Zealand - Yeni Zellandiya
New Zealander - yeni zellandiyalı
Niagara - Niaqara çayı
Niagara Falls - Niaqara şəlaləsi
Nicaragua - Nikaraqua
Nicaraguan - nikaraqualı
Niger - Niger
Nigeria - Nigeria
Nigerian - nigerli
Nile - Nil çayı
North Carolina - Şimali Karolina
North Korea - Şimali Koreya
North Pole - Şimal qütbü
North Sea - Şimal dənizi
Northern Ireland - Şimali İrlandiya
Norway - Norveç
Norwegian - norveç(lər)
Nuremberg - Nürnberq
Oakland - Oklend
Oder - Oder çayı
Odessa - Odessa
Ogden - Oqden
Ohio - Ohayo
Okhotsk Sea - Oxot dənizi

Oklahoma - Oklahoma
Oman - Oman
Omani - omanlı
Oregon - Oreqon
Orinoco - Orinoko çayı
Oslo - Oslo
Ottawa - Ottava
Oxford - Oksford
Pacific Ocean(the) - Sakit okean
Pakistan - Pakistan
Pakistani - pakistanlı
Palau - Palau
Palestine - Fələstin
Panama - Panama
Panama Canal - Panama kanalı
Panama City - Panama Siti
Panamanian - panamalı
Papua New Guinea - Papua Yeni Qvineya
Paraguay - Paraqvay
Paraguayan - paraqvaylı
Paris - Paris
Peking - Pekin
Pennsylvania - Pensilvaniya
Persian Gulf - İran (Fars) körfəzi
Peru - Peru
Peruvian - perulu
Philadelphia - Filadelfiya
Philippine / Filipino - filippinli
Philippines(the) - Filippin
Pittisburgh - Pitisburq
Plymouth - Plimut
Poland - Polşa
Polish , Pole - polyak
Port of Spain - Port of -Spein

Portugal - Portuqaliya
Portuguese - portuqaliyalı
Prague - Praqa
Pretoria - Pretoriya
Pyongyang - Pxenyan
Pyrennes - Piriney dağları
Qatar - Qətər
Qatari - qətərlı
Quebec - Kvebek (əyalət)
Rabat - Rabat
Rangoon - Ranqun
Red Sea - Qırmızı dəniz
Republic of Koreya - Koreya Respublikası
Rhine - Reyn çayı
Rhode Island - Rodos adası
Riga - Riqa
Rio de Janeiro - Rio de Jeneyro
Rocky Mountains - Roki Maunt (Azərbaycanda Kardilyer dağları kimi tanınır)
Romania - Rumıniya
Romanian - rumın (lar)
Rome - Roma
Russia Federation - Rusiya Federasiyası
Russian - rus (lar)
Rwanda - Ruanda
Sahara - Saxara
Saigon - Sayqon
Saint - Petersburg - Sankt-Peterburq
Saint Helena - Müqəddəs Yelena adası
Saint Kitts and Nevis - Sent-Kitts və Nevis
Saint Lucia - Sent Lusiya
Saint Vinsent and the Grenadines - Sent Vinsent və Qrenadina
Sakhalin - Saxalin
Salvador - Salvador

Salvadorean - salvadorlu
Samoa - Samoa
Samoan - samoalı
San Francisco - San - Fransisko
San Marino - San Marino
San Salvador - San Salvador
San Tome and Principe - San Tome və Prinsipi
Santa Fe de Bogota - Santa Fe de Boqota
Santiago - Santiyaqo
Saudi Arabia - Səudiyyə Ərəbistanı
Saudi Arabian - səudiyyə ərəbistanlı
Scandinavia - Skandinaviya
Scotland - Şotlandiya
Seine - Sena çayı
Senegal - Seneqal
Senegalese - seneqallı
Serbia - Serbiya
Sevastopol - Sevastopol
Seychelles - Seyşel (ada)
Shanghai - Şanxay
Shetland Islands - Şetland adaları
Siberia - Sibir
Sicily - Siciliya
Sierra Leone - Sierra Leon
Singapore - Sinqapur
Singaporean - sinqapurlu
Slovak - slovak(lar)
Slovakia - Slovakiya
Slovene / Slovenian - sloven (lər)
Slovenia - Sloveniya
Sofia - Sofiya
Solomon Islands - Salamon adaları
Somali - somali
Somalia - Somali

South Africa - Cənubi Afrika
South African - cənubi afrikalı
South Korea - Cənubi Koreya
South Pole - Cənub qütbü
Spain - İspaniya
Spanish , AmE Spaniard - ispaniyalı / ispan
Sri Lanka - Şri Lanka
Sri Lankan - şri lankalı
Stockholm - Stokholm
Strasbourg - Strasburq
Sudan - Sudan
Sudanese - sudanlı
Suez Canal - Süveyş kanalı
Sukhumi - Suxumi
Suriname - Surinam
Swazi - svazilendlı
Swaziland - Svazilend
Sweden - İsveç
Swedish - isveçlı
Swiss - isveçrəli (lər)
Switzerland - İsveçrə
Sydney - Sidney
Syr - Darya - Sır Dərya çayı
Syria - Suriya
Syrian - suriyalı
Tahiti - Taiti
Taiwan - Tayvan
Taiwanese - tayvanlı
Tajik - tacik
Tajikistan (Tadzhikistan) - Tacikistan
Tallinn - Tallin
Tanzania - Tanzaniya
Tanzanian - tanzaniyalı
Tashkent - Daşkənd

Tbilisi - Tbilisi
Tehran - Tehran
Tel Aviv - Tel Əviv
Texas - Texas
Thai - taylandlı
Thailand - Tayland
Thames - Temza çayı
Thibet - Tibet
Tierra del Fuego - Yanar Torpaq (ada)
Togo - Toqo
Togolese - toqolu
Tokyo - Tokio
Tonga -Tonqo
Tongan - tonqolı
Toronto - Toronto (şəh.)
Trinidad and Tobago - Trinidad və Tobaqo
Tunis - Tunis (şəh)
Tunisia - Tunis
Tunisian -tunislı
Turkey - Türkiyə
Turkish - türk
Turkmen - türkmən
Turkmenistan - Türkmənistan
Tuvalu - Tuvalu
Tuvaluan - tuvalulu
Tyrrhenian Sea - Tirren dənizi
Uganda - Uqanda
Ugandan - uqandalı
Ukraine - Ukrayna
Ulan Bator - Ulan Bator
United Arab Emirates(the) - Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland - Böyük Britaniya və Şimalı İrlandiya Birləşmiş Krallığı
United States of America(the) - Amerika Birləşmiş Ştatları

Upper Karabakh - Dağlıq Qarabağ (Yuxarı Qarabağ)
Upper Volta - Yuxarı Volta
Ural -Ural
Uruguay - Uruqvay
Uruguayan - uruqvaylı(lar)
Uzbek - özbək
Uzbekistan - Özbəkistan
Vancouver - Vankuver
Vanuatu - Vanuatu
Vatican (City) - Vatikan (siti)
Venezuela - Venesuela
Venezuelan - venesuelalı
Venice - Venesiya
Vesuvius - Vezuvi vulkan / yanardağ
Vienna - Vyana
Vietnam / Viet Nam - Vyetnam
Vietnamese - vyetnamlı(lar)
Vilnius - Vilnüs
Vistula - Visla çayı
Vladivostok - Vladivostok
Volga -Volqa çayı
Volgograd - Volqoqrad
Wales - Uels
Warsaw - Varşava
Washington - Vaşington
Waterloo - Vaterloo
West Indies - Qərbi İndiya
West Pole - Qərb qütbü
White Sea - Ağ dəniz
Yellow Sea - Sarı dəniz
Yemen Republic - Yəmən
Yemeni - yəmənlı
Yerevan -Yerevan
Zaire - Zair

Zambia - Zambiya
Zambian - zambiyalı
Zanzibar - Zənzibar
Zimbabwe - Zimbabve
Zimbabwean - zimbabveli
Zurich - Sürix

Appendix 3

Names of some Istitutions in Azerbaijan –
Azərbaycandakı bəzi müəssisələrin (institutların) adları

Office of the President - Prezident Aparatı
Milli Majlis of Azerbaijan Republic- Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi
Ali Majlis of Nakhchivan Autonomous Republic - Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi
Baku City Executive Power - Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti
Cabinet of Ministers of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
Ministry of Agriculture of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
Ministry of Culture and Tourism of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
Ministry of Communication and Information Technology of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi
Ministry of Defence Industry of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Müdafiə Sənayesi Nazirliyi
Ministry of Defence of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi
Ministry of Ecology and Natural Resources of the Azrebaijan Republic - Azərbaijan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
Ministry of Economic Development of the Azerbaijan Republic- Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
Ministry of Education of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Ministry of Emergency Situations of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi

Ministry of Finance of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi
Ministry of Health of the Republic of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi
Ministry of Industry and Energy of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Sənaye və Energetika Nazirliyi
Ministry of Interior/ Internal Affairs of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi
Ministry of Justice of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi
Ministry of Labour and Social Protection of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Əhalinin Əmək və Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
Ministry of National Security of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi
Ministry of Press and Information of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi
Ministry of Taxes of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi
Ministry of Transport of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyi
Ministry of Youth and Sport of the Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi
Azerbaijan State Committee on Management of Property - Azərbaycan Respublikası Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Komitəsi
Caucasian Muslim Religious Department - Qafqaz Müsəlmanları Ruhani İdarəsi
Central Election Commission of the Republic of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası
Civil Service Commission under the President of Republic of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiya
Haydar Aliyev Foundation - Heydər Əliyev Fondu

Haydar Aliyev International Airport - Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı
National Bank of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikasının Milli Bankı
National Academy of Sciences of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası (ARMEA)
State Agency on Standardization, Metrology and Patents of the Republic of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma,Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Agentliyi
State Committee for Azerbaijanis Living Abroad - Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla iş üzrə Dövlət Komitəsi
State Committee for Family Women and Children Issues - Ailə,Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi
State Committee of Land and Cartography of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikası Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi
State Committee on Valuable Papers under the Prezident of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi
State Committee on work of the Refugees and Internally Displaced Persons - Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövıət Komitəsi
State Customs Committee of Azerbaijan Republic- Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi
State Oil Company of Azerbaijan Republic (SOCAR) - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (ARDNŞ)
Azerbaijan International Operating Company (AIOC) - Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti (ABƏŞ)
State Oil Fund (SOF) - Dövlət Neft Fondu (DNF)
State Social Defence Fund of Azerbaijan- Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi

State Students Admission Commission of the Azerbaijan Republic (SSAC) - Azərbaycan Respublikasının Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası (TQDK)

The Supreme Attestasion Commission Attached to the President of the Republic of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası (ARMEA)

The Academy of Public Administration under the President of the Republic of Azerbaijan - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası (DİA)

Azerbaijan Medical University - Azərbaycan Tibb Universiteti (ATU)

Azerbaijan State Culture and Art University - Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti (ADMİU)

Azerbaijan State Economic University - Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (ADİU)

Azerbaijan State Pedagogical University -Azərbaycan Dövlət Pedoqoji Universiteti (ADPU)

Azerbaijan Technical University - Azərbaycan Texniki Universiteti (ATU)

Azerbaijan University of Languages - Azərbaycan Dillər Universiteti (ADU)

Baku Music Academy - Bakı Musiqi Akademiyası (BMA)

Baku Slavic University - Bakı Slavyan Universiteti (BSU)

Baku State University - Bakı Dövlət Universiteti (BDU)

Appel Court of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikasının Apelyasiya Məhkəməsi

Constitutional Court of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsi

Economic Court of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikasının İqtisad Məhkəməsi

Supreme Court of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi

Baku City Law Court - Bakı Şəhər Məhkəməsi

Court on Heavy Crimes of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikasının Ağır Cinayətlərə dair işlər üzrə Məhkəməsi

Ombudsman Institute - Ombudsman İnstitutu

General Prosecutor's Office of Azerbaijan Republic - Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu

State Frontiers Service of Azerbaijan Republic – Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti

Military Registration and Enlistment Office of Azerebaijan Republic - Azəbaycan Respublikasının Hərbi Komissarlığı

World Azeri's Congress (WAC) - Dünya Azərbaycanlıları Konqresi (DAK)

Azerbaijan Trade Union Confederation - Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası

Azerbaijan Journalists' Confederation - Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqı

Azerbaijan Writer 's Union - Azərbaycan Yazıçılar İttifaqı

Composers' Union of Azerbaijan - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı

Painters' Union of Azerbaijan - Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı

Appendix 4

National Holidays of Azerbaijan –
Azərbaycanın Milli bayramları

January 1 - New Year's Day - 1 Yanvar Yeni il

March 8 - International Women's Day - 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar günü

March 21 - Novruz Bayrami - 21 Mart Novruz Bayramı

May 9 - Victory Day - 9 May Qələbə Günü (Alman faşizmi üzərində)

May 28 - Republic Day - 28 May Respublika günü

June 15 - National Salvation Day - 15 İyun Milli Qurtuluş günü

June 26 - National Army and Navy Day - 26 İyun Milli Ordu və Hərbi-Dəniz Donanması günü

October 18 - State Independence Day - 18 Oktyabr Dövlət Müstəqilliyi günü

November 12 - Constitution Day - 12 Noyabr Konstitusiya günü

November 17 - Day of National Revival - 17 Noyabr Milli Dirçəliş günü

December 31 - Day of Solidarity of Azerbaijanis throughout the World - 31 Dekabr Dünya azərbaycanlılarının Həmrəylik günü

Reference List
Ədəbiyyat siyahısı

İngilis dilində

1. **Basic Facts About the United Nations.** United Nations, New-York, 2000, - 346 p.
2. **Chas. W. Freeman Jr. The Diplomat' s Dictionary.** United States Institute of Peace Press Washington, DC, 2001, - 451 p.
3. **European Parlament.** Fact Sheets on the Eurepean Union. Eurepean Communities, 2004,-393 p.
4. **NATO Handbook. 50th Annyversary Edition.** Office of Information and Press. NATO - 1110 Brussels. Belgium, 1999, - 400 p.
5. **NATO Handbook.** NATO office of information and press. 1110 Brussels. Belgium, 2001, - 536 p.
6. **OSCE. Handbook.** Vienna, *Published by the Secretariat of the Organization for Security and Co-operation in Europe*, 1999, -197 p.
7. **Oxford Advanced Learner' s Dictionary,** 2003, Oxford University Press, - 1539 p.
8. **Political Handbook of the World: 1995-1996.** New York, CSA Publications State University of New York. Binghamton. 1996, -1311 p.
9. **The Statesman's Year - Book.** Statistical and historical annual of the states of the world for the year 1995-1996. (ed: Brian Hunter), St. Martin's press - New York, 1996.
10. **United Nations Handbook.** New - York, 2001, - 388 p.

Rus dilində

11. **Борисенко И.И., Евтушенко Л.И.,** Английский Язык в международных документах. Киев, *2001,* - 479 с

12. **Гуманова Ю. Л., Королева – МакАри В. А., Свешникова М. Л., Тихомирова Е.В..** Just English Английский для юристов, Базовый курс Москва, 2002, - 256 с.

13. **НАТО. Справочник.** Вена., 2001, -243 с.

14. **ОБСЕ . Справочник.** Вена., 2001, -243 с.

15. **Организация Объединенных Нации.** Основные факты. М., 2000, - 424 с.

16. **Фельтхэм Р.** Настольная книга дипломата. (пер: В.Е. Улахович), Минск, 2001, - 304 с.

17. **Шреплер Х.** Международные организации. Спр. М., 1994, - 319 с.

MÜNDƏRİCAT

Ön söz 3

İngiliscə - azərbaycanca beynəlxalq sənədlərdə istifadə olunan ixtisarlar..6

Əlavə 1. Beynəlxalq sənədlərdə istifadə olunan latın, fransız mənşəli sözlər və ifadələr..59
Əlavə 2. Coğrafi adlar..71
Əlavə 3. Azərbaycandakı bəzi müəssisələrin (institutların) adları 93
Əlavə 4. Azərbaycanın Milli bayramları..98
Ədəbiyyat siyahısı..99

Aynur Fərmanova

İNGİLİSCƏ - AZƏRBAYCANCA BEYNƏLXALQ SƏNƏDLƏRDƏ İSTİFADƏ OLUNAN İXTİSARLAR

***

ENGLİSH - AZERBAİJAN ABBREVIATIONS USED IN INTERNATIONAL DOCUMENTS

Bakı – Mütərcim – 2007

Nəşriyyatın direktoru
Telman Cəfərov

Nəşriyyat redaktoru
Əliş Ağamirzəyev

Texniki redaktor
Mətanət Qaraxanlı

Kompüter tərtibatı
Lətafət Əliyeva

Çapa imzalanıb: 17.08.07.
Format: 60x84 1/16. Qarnitur: Times.
Həcmi: 6,5 ş.ç.v. Tiraj: 100. Sifariş №78.
Qiyməti müqavilə ilə.

«Mütərcim» Nəşriyyat-Poliqrafiya Mərkəzi
Bakı, Rəsul Rza küç., 125
tel./faks 596 21 44
e-mail: mutarjim@mail.ru